YENİ

SABAH

Perşembe 19 MAYIS 1938

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. 84
Telgraf: Yenisabah gazetesi İstanbul
Telefon: — 20795
Birinci yıl — No. 14

ABONE ŞARTLARI

Türkiye	Ecnebi
900 Kr. seneliği	2400 K.
500 Kr. 6 aylığı	1200 K.
260 Kr. 3 aylığı	600 K.
90 Kr. 1 aylığı	300 K.

Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7,5 ve 4 lira.

HERYERDE 3 KURUŞ

Londradaki malî anlaşma

Yazan: **Hüseyin Cahid YALÇIN**

Bir müddettenberi Londrada bulunan millî bankalar şeflerinin İngiliz kredi müesseselerile on altı milyon liralık bir kredi muamelesinde mutabık kaldıklarını öğreniyoruz.

Bir iki satır içinde hulâsa edilebilen bu haberin bütün şümul ve mânasını kavrayabilmek için eski vaziyetini biraz hatırlamak lâzımdır.

Avrupanın büyük kapitalist ve emperyalist memleketleri sanayiinin inkişafı neticesinde hâsıl olan yeni ihtiyaçları tatmin için uzak memleketleri ele geçirmek siyasetini takibe başladıkları zaman, başlıca üç usul kullanmış oldukları tesbit ediliyor.

Bunların en başında, doğrudan doğruya fütuhat geliyordu. Avrupadan bir heyeti seferiye gönderiliyor. İptidaî ve yarı iptidaî bir halde bulunan havali tâ dünyanın ilk çağlarından beri görülen vahşî bir istilâ hareketi neticesinde ele geçiriliyordu. Bu suretle Avrupa devletleri uzak memleketlerde müstemlekeler tesisine muvaffak olmuşlardı.

Fakat bu usulün bazı mahzurları görüldüğünden, daha az masrafla aynı neticeyi temin etmek üzere, bir himaye sistemi düşünüldü. Uzak memleketler gene ele geçiriliyordu. Fakat zevahir bir dereceye kadar gözetiliyordu. Memleketin eski siyasî düzeni duruyor, yerli küçük hükümdarlar tahtlarını muhafaza ediyordu. Fakat bunların yanına müşavir namile veya diğer bir ünvan ile gönderilen bir Avrupalı o hükümdarı kendi elinde istediği gibi oynatıyordu. Yerli hükümdarlar efendileri kesilen Avrupalı hâkimlerin menfaatine hizmet eden bir âlet hizmetini görüyorlardı.

Fakat bazı memleketler vardı ki oralarda bir himaye usulünü tatbik etmek kolay olamazdı. Bu memleketleri esaret altına almak için şekle ve zevahire riayet etmek şartile bir istilâ mesleği takip edilmek yolu düşünüldü. Geri memleketler muntazam bir idareden, masraflı bir siyasetten mahrum oldukları için, bütçelerinde tevazün temin edemezler. Hariçten para istikrazına mecbur bulunurlar. İşte böyle idaresini bilmiyen memleketlere bol bol para veriliyordu. Fakat bu paralar için kararlaşan ağır faizlerin muntazam surette tediyesine imkân olmadığından, biraz sonra o müsrif, basiretsiz ve idaresiz memleketler iflâs haline geliyorlardı. Büyük bir Avrupalı devletine borçlu olmak ve borcunu ödeyememek artık o Avrupalı devletin pençesine düşmekti. Bütün bir zaruret içinde çırpınmağa başlayan ülkeler borçlarının muntazam surette ödenmesini temin için gümrüklerini, yahut başka varidat membalarını karşılık göstermek ıztırarında kaldıkları gibi bu karşılıkların tahsilini ve muntazaman alacaklılara tediyesini temin için de kendi topraklarında ecnebi bir idarenin kurulmasına ve bu idarenin müstakil surette, devlet içinde bir devlet teşkil edecek surette işlemesine razı olmak mecburiyetini hissediyorlardı.

Büyük bir devletin geri bir ülke üzerinde böyle bir nüfuz tesis etmesi öteki büyük devletlerin iştihasını tahrik ettiği için derhal arada şiddetli bir rekabet başlıyor ve o geri ülke için dahilî bir entrika devresi açılıyordu. Nihayet bu Avrupalı haris devletler biribirlerile harbedip büyük tehlikelere maruz kalmaktan ise uzlaşmayı menfaatlerine daha uygun buluyorlar, o memleketi nüfuz mıntakalarına ayırıyorlardı. Zahiren mülkî tamamiyetine, hudutlarına, istiklâline riayet eder gibi göründükleri geri memleketler işte bu tarzda onların bir nevi çiftliği haline geliyordu.

Şu son usule ait verdiğimiz malûmat okunurken Osmanlı imparatorluğunu ve Düyunu umumîye idaresini hatırlamamak imkân haricindedir. Filhakika, Osmanlı imparatorluğu istiklâlini, hayat hakkını, haysiyet ve şerefini işte bu şekilde kaybetmişti.

Sonu ikinci sahifede

Hüseyin Cahid YALÇIN

Bugün, bir hayat ve ümit başlangıcının yıl dönümü..

GENÇLİĞİN BAYRAMI

Bu gün bir hayat ve ümit başlangıcının yıldönümü..

Bugün 19 Mayıs... Eğer nazarlarımızı on dokuz sene evveline çevirir de o günlerin acı vukuatını hatırlarsak 19 Mayıs tarihinin Türk milleti için nasıl bir hayat başlangıcı olduğunu ve istikbal için nasıl bir ümit ve emel açtığı göz önüne gelir. Biraz eski seneleri gözümüzün önünden geçirelim:

1918 sonbaharında Harbi Umumî bitmiş, fakat sulh olmamıştı. Gayet acı bir mütareke devri başlamıştı. Memleket işgal altına girdi. O kış hep Türkiyenin hali ve istikbali için çok korkunç ihtimallerle, düşmanların besledikleri türlü türlü karanlık düşüncelerle geçti. Fakat çok geçmeden görüldü ki düşmanların bu meşum tasavvurlarının tatbikine geçildi. Çünkü 1918 senesinin kışını geçtikten ve 919 senesi baharı geldikten

Sonu yedinci sahifede

İtalya ile Fransa arasında müzakereler

Yeniden başlıyacak olan konuşmaların gecikmesine İtalyanlar şaşıyorlar

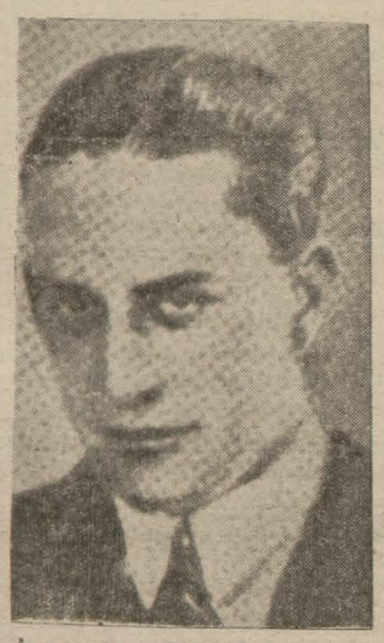

İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciyano

Fransız murahhası ve muhtemel sefiri Blondel

Roma, 18 (A. A.) — Bugün veya yarın, Kont Ciyano ile Blondel arasında yeni bir mülâkat vukubulacaktır.

Fransız - İtalyan görüşmelerinin tekrar başlamasında görülen teahhur Romanın siyasî ve diplomatik mahfellerinde bir nebze hayret uyandırmış ise de bu teahhura hususi bir mâna atfetmek doğru değildir.

Mussolini, ancak dün Cenovadan avdet etmiştir. Blondel ise, Paristen talimat almamış olduğu için dün

[*Sonu 7 inci sayfada*]

Yugoslav Nazırı Ankarada

Generali Atatürk kabul etti

Ankara, 18 (A.A.) — Yugoslavya Harbiye ve Bahriye nazırı orgeneral Mariç, Bayan Mariç ve hususî kalem direktörü Albay Yevremoviç ile birlikte rükûplarına tahsis edilen hususî trenle bu sabah sat 10 da şehrimize gelmişlerdir.

Dost ve müttefik memleketin kara ve deniz kuvvetlerinin değerli şefi, Türk ve Yugoslav bayraklarile süslenmiş ve bir kıta askerin rasimei ihtiramı ifa etmek üzere yer almış bulunduğu istasyonda, Büyük Erkânıharbiye reisi Müşür Fevzi Çakmak, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, büyük erkânıharbiye ikinci reisi orgeneral Asım Gündüz, Millî Müdafaa Vekâleti müsteşarı general Nazmi Solok, kara ordusu müsteşarı general Hakkı Murat Ender, Ankara

Devamı altıncı sayfada

HER SABAH

19 Mayıs ve Hatay

Atatürk: «Hatay, Türk - Fransız dostluğunun mihek taşıdır.» demişti. Hiç bir söz bu kadar sarahatle Türk - Fransız dostluğunun mihverini tayin edemez. Hatay meselesinin alacağı istikamete göre bu dostluk inkişafa mazhar olabilir veya tehlikeye düşebilir. Son vaziyet, inkişaftan ziyade tehlike işareti gösteriyor. Fakat, Başvekilimizin dediği gibi: «Davasından emin olan insanlara mahsus itidal ile» beklemeğe devam etmeliyiz.

Atatürk on dokuz sene evvel bugün, Samsuna ayak bastı. Bu ayağın düşman kafalarını eze eze, Karadenizden Akdenize ne muzaffer adımlarla yürüdüğünü yalnız Türkiye değil, kâinat biliyor. Dostluğu o tarihten biraz sonra başlıyan Fransanın bunu unutmuş olmasına imkân yoktur.

Ankara itilâfnamesine imza koyan Fransa da bilir ki Türk davasının bir ucu Samsunda ise öbür uçlarından biri de Antakya ve İskenderundadır. Milliyet bakımından bir Hatay çocuğunu bir Anadolu çocuğundan ayıramayız. Bunun için bizce 19 Mayısla Hatay arasında hiçbir şiddetin ve entrikanın koparamıyacağı mukaddes bir millî tarih bağı vardır.

★

Şirket satın alınınca

Elektrik fiatları da çok ucuzlıyacak

Fabrika ve tesisatta yenileştirilecek, emniyet temin olunacak

Elektrik şirketi mümessilleri ile Nafıa Vekâleti arasında uzun müddettenberi yapılan müzakereler neticelenmiştir. Varılan anlaşma ile elektrik şirketinin 1938 senesi 1 Kânunusanisi tarihinden itibaren varidat ve masrafı hükûmete ait olmak üzere 11 milyon Türk lirasına satın alınması kararlaşmıştır.

Şirket, ilk kuruluşu zamanında birkaç yüz bin lira sermaye ile işe başladığı halde şimdi tesisatını satmak için 23 milyon istemiş; fakat Nafıamızın kıymetli başı Ali Çetinkayanın azimli çalışmaları sayesinde bu miktar çok indirilmiştir. Bu parayı, Nafıa Vekâleti yüzde beş faizle yirmi

deyamı altıncı sahifede

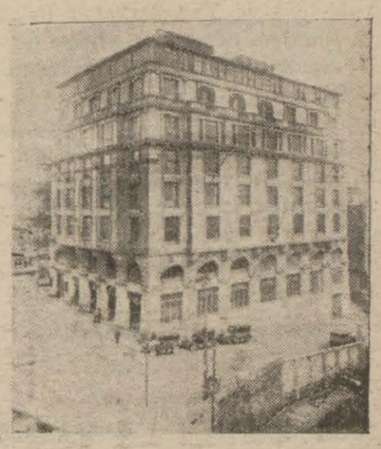

Elektrik Şirketinin meşhur tünel hanı

Alçakca bir haber

Berut, Ulu Önderin yeniden hastalandığı yalanını bütün dünyaya yayıyor

Ankara, 18 (A.A.) — Beruttan bütün Avrupa ve Amerikaya gönderilen bir telgrafta Atatürkün yeniden vahim surette .hastalandığı ve devlet işlerine bakamıyacak bir halde bulunduğu bildirilmektedir. Baştan başa yalandan ibaret olan bu haberi Berut, masraflara girerek bütün dünyaya neşir ve tamim etmekte acaba ne gibi bir menfaat görüyor? Bu gibi adî vasıtaların dost bir devlet reisi hakkında bilhassa Hatay. intihabatı tazyikler içinde hedefinden inhiraf ettirilirken kullanılması yalnız calibi dikkat olmakla kalmaz ve, şüphe yok ki her okuyanın nefretini de mucip olur.

Japon Başvekili Çinin de Hariciye Nazırı

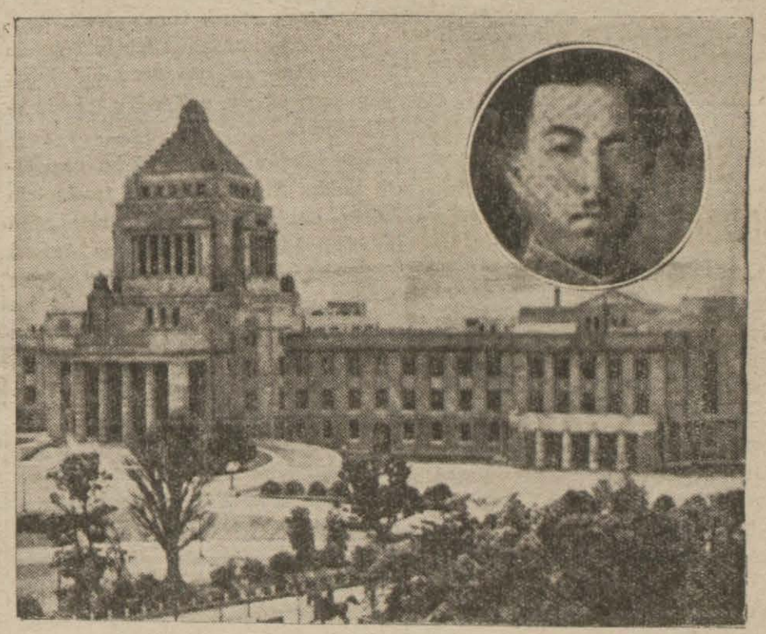

Japon Diyet Meclisi binası ve Japon Başvekili Prens Konoye

Tokyo, 18 (A. A.) — Pek yakında Prens Konoye'nin yüksek nezaretinde bir nevi Çin Hariciye Nezareti ihdas edilmesi kuvvetle muhtemeldir. Bu hâdise, Prens Konoye'nin vü -

Sonu 7 inci sayfada

TÜRKLER KARŞISINDA

NAPOLEON BONAPART

Yazan: Ziya Şakir

Pek yakında YENİ SABAH sütunlarında

Bu büyük tarih eseri yeni ve fevkalâde vesikalara istinat eder. Zaferden zafere koşan Napoleon Bonapartın Türklere nasıl yenildiğini bu eserde eşsiz bir millî gurur ve heyecanla okuyacaksınız .

Yeni tarihî tefrikamızın bir çok canlı fasıllarından bir iki tanesi:

Topkapısarayında bulunan 300 kelle kime aitti?

Napoleon Bonapart, Mısırda nasıl Müslüman oldu ve Abdullah Bernar adını aldı..

Topkapıda Serdar Kasrında bir küme faslının tarihî mânası ve kıymeti...

Yugoslavyanın haricî siyaseti ve Avusturya

Yugoslavlar, Avusturyanın artık şu veya bu devletin parasile geçinmeyeceğine kanidir

Belgrat, 18 (A. A.) — Saray Bos - nadan bildirildiğine göre madçn ve ormanlar nazırı Koyunçiç bu şehirde toplanan Yugoslav radikal birliğinin büyük bir konferansına iştirak ederek bir nutuk söylemiş ve Stoyadinoviç hükûmetinin dahilî ve haricî siyaset sahalarında gösterdiği faaliyetten bahsetmiştir.

Nazır, muhaliflerin, haricî siyaset hakkında serdettikleri bazı itirazları reddetmiş ve Yugoslavyanın İtalya ve Almanya ile anlaşan yegâne devlet olmadığını, böyle bir siyasetin, Çemberlayn, Daladiye ve Benes tarafından da takip edilmiş olduğunu aradaki farkın, Stoyadinoviç'in itilâfı başka bir hava içinde ve Yugoslavya için müsait şartlar altında akdetmiş olmasından ibaret bulunduğunu kaydetmiştir.

Anşlus hakkında da hatip, Stoyadinoviç'in, Avusturyanın artık şu veya bu devlet grupunun parasile yaşamağa devam edemiyeceğine kani bulunduğunu söylemiştir.

Nazır, bu mühim nutkunu bitirirken, Sırpların, kardeşlerini kurtarmak için katlanmış oldukları fedakârlıkları hatırlatmış ve bizzat Hırvatların bile hakikati anlamış olduklarını, şeflerinin durgun siyasetine karşı Hırvatlar arasında halihazırda görülmekte olan değişikliğin bundan neş'et ettiğini tebarüz ettirmiştir.

Hamidiye Varnada

Büyük bir halk kütlesi zırhlımızı geziyor

Varna, 18 (A. A.) — Hamidiyenin Varnayı ziyareti, Bulgar ordu ve bahriyesi ve halk tarafından büyük bir memnuniyet ve samimiyetle karşılanmış ve rıhtımda büyük bir halk kütlesi zırhlımızı alâka ile temaşa eylemiştir.

Bu ziyaretin bıraktığı umumî intıba, iki memleket arasındaki dostluğun tazelenmesine iyi bir vesile teşkil ettiği merkezindedir.

şehirler ve kasabalar sahibi bir adam

Hepsini 20 milyon İngiliz lirasına satmış!

Londra, 18 (A.A.) — Marki dö Bute, İngiltere tarihinin kaydettiği en büyük emlâk muamelesini yapmıştır. Marki, Mount - Joy'daki malikânelerinin hepsini henüz neşredilmiyen bir meblâğ mukabilinde satmıştır. Bu meblâğın 20 milyon İngiliz lirası kadar olduğu tahmin edilmektedir.

Bu malikâneler Kardif şehrinin yarısını, bu limandaki dükların büyük bir kısmını, Penarth şehrinin bir kısmını ve birkaç kasabayı ihtiva etmektedir.

Sınaî şirketlerle ecnebî mütehassıslar

Ankara, 18, (A. A.) — İktısat Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Hususî veya sermayesinde Devlet iştiraki bulunan veya Devlet sermayesile kurulan imtiyazlı veya imtiyazsız bilûmum sınaî müesseselerle sigorta şirketleri, kullandıkları ecnebi mütehassıslar için 3293 numaralı kanunun neşri tarihi olan 4/1/1938 tarihinden itibaren mütehassıs yetiştirme ücreti tediyesile mükelleftirler.

Yukarıda ismi geçen kanunun birinci maddesi mucibince neşredilen 5/5/1938 tarihli kararnameye göre, bu müesseselerde 1 den 5 e kadar kullanılacak mütehassıslar için 50 şer sigorta mütehassısları için 75 er ve 6 dan 20 ye kadar mütehassıslar için 10 ar, 21 den yukarı mütehassıslar için de 5 er aylık ücret tediye olunacak ve bu ücretler her altı ayda bir peşinen hazineye yatırılacaktır.

Ücretlerini vaktinde hazineye yatırmıyan müesseselerden tediyesi ile mükellef oldukları mikdar yüzde 20 fazlasile tahsil olunacaktır.

Altı aydan az müddetle kullanılacak mütehassıslar için de bunların yalnız kullandıkları aylara ait olan ücretler peşinen alıncaktır.

Alâkadarların, sınaî müesseselerin bulundukları mahallerdeki en büyük mülkiye âmirlerine bir an evvel müracaat ederek kararnamede yazılı mütehassıs yetiştirme ücretlerini mahallî Maliye idarelerine tediye etmeleri ve mukabilinde alacakları makbuz ilmühaberlerinin musaddak birer suretini İktısat Vekâletine göndermeleri lâzımgelmektedir.

Londradaki malî anlaşma

(Baştarafı 1 incide)

Memleketin bütün çalışması istikraz faizleri, amortismanları ve komisyonları şeklinde Avrupayı doyurmak içindi. Memlekette çalışan ecnebiler ise hiç bir vergiye tâbi olmıyarak bir müstemlekede gibi zengin oluyorlardı. Bütün yük bizim üzerimize yükleniyordu. Gümrükleri artırmağa da hakkımız yoktu. Çünkü Avrupa eşyası için burası kolay bir pazar olmak icap ederdi.

Bütün şu zelilâne vaziyete katlanmağa rağmen, gene rahat yaşamağa ve kolay para bulmağa imkân yoktu. Harpten evvel Avrupanın bankeri, hattâ tefecisi Fransa idi. Biz Fransızların hissesine düşmüştük. Başka kapitalist memleketler bizimle iş yapmazlardı. Yalnız Fransadan para bulmak mecburiyetinde idik. Bu mecburiyet mevcut iken Fransızların bize istedikleri şartları kabul ettirmekte hiç zorluk çekmiyecekleri tabiî idi.

Maamafih Fransız para piyasası da serbest değildi. Fransada dört büyük müessese bütün malî menabii kendi ittihadı altında toplamıştı. Biz, munhasıran bunlardan bir grup ile muamele yapabilirdik. Ve bu muameleye de Fransa Hariciye nezareti ayrıca müsaade etmek icap eylerdi. Artık bu kadar müşkülât içinde bulunan memleketin boğazına nasıl bir bıçak dayanmış olacağı pek kolay tahmin edilebilir.

İşte inkılâp, memleketi bu vaziyette buldu. Siyasî istiklâlini temin için bütün dünya ile uğraşmış olan millî mücahit hükûmeti, kazandığı askerî ve siyasî zaferi dolambaçlı bir yoldan kaybetmemek için malî istiklâlini temine çalışmayı da bir hayat ve memat meselesi bildi. Londrada yapılan son anlaşma on beş senelik sulh devresindeki bu çetin mücahedenin, isabetli görüşünün bir mükâfatı, doğru bir politikanın zaferidir. Gayet hassas, dikktali ve kılı kırk yararcasına düşünür bir piyasa olan Londra maliye âlemi inkılâp Türkiyesinin ciddiyetine, memleketin iktisadî kaynaklarının canlılığına emniyet getirmeseydi ve harice yapılan malî muamelelerde muvafakat beyan etmesi usulden olan İngiltere hükûmeti Türk Cümhuriyetinin milletlerarası sağlam vaziyetine, sulh ve sükûn taraftarlığına emin bulunmasaydı böyle bir kredi muamelesi imzalanamazdı. Onun için, inkılâbın şu muvaffakiyetinden duyduğumuz iftihar hislerini ifade ederken Londradaki müzakereleri iyi bir surette idareye ve intaca muvaffak olan genç maliyecilerimizi de tebrik ederiz.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Bir kamyon kazası

Bir kişi öldü ve bir kişi yaralandı

Balıkesir, 18 (Hususî) — Dün gece Balıkesirin bir saat mesafesindeki Kanlıkavak mevkiinde bir kamyon kazası olmuştur.

Bir kişinin ölümü ve 10 kişinin yaralanması ile neticelenen hâdise hakkında yapılan tahkikatta şoförün sarhoş olduğu tesbit edilmiştir.

Dünya Politikası

Londradaki temasların neticesi

Çekoslovakyadaki Almanların başına geçen Her Henlein İngiltereye de gitti, Londrada mühim adamlarla temas etti. Bundan sonra Çekoslovak Almanları namına ne isteneceği, Berlin ile girişileck müzakerelerin de nerelere varacağını merak etmek zamanı gelmiştir.

Avusturyada doktor Sayis İnkart Almanya ile birleşmek hareketinin başına geçmiştir. Avusturya ile Almanya birleşti. Çekoslovakyada da Her Henlein vardır. Gayenin ne olduğu da malûmdur: Yetmiş beş milyonluk Almanyaya üç buçuk milyon Almanın daha iltihak etmesi.

Fakat resmî müzakerelerde, devletler arasında konuşulurken Berlin ne istiyecek? Almanya hudutlarının haricindeki Almanları da almak bir gaye olabilir. Fakat her gayeye varabilmek hemen istendiği anda kabil olabilir gibi değildir. O halde Bu Çekoslovakyadaki üç buçuk milyon Alman için istenecek hususî idarenin şekli ne olacak?.

Bunu Berlin de düşünmüş, hesap etmiştir. Çekoslovakyayı başka devletlerle olan ittifaklarından ayırarak kendi nüfuzu altına almak ve bu suretle Orta Avrupada daha faal bir rol oynamak keyfiyetleri vardır. Oradaki Almanları almak istiyerek bugünkü günlerde Çekoslovakya hudutlarını geçmek her halde hesapta görünen şeylerden değildir. Bugünkü şeraitin buna müsait olmadığı kendini göstermektedir. Kala kala işin tehlikesiz bir surette halledilmesi kalıyor ki bu da Çekoslovakyadaki Almanlara daha müsait bir idare temin etmekle olacağı ümit edilmektedir.

Çekoslovakya devleti bu hususta bir müdahale kabul edemiyeceğini, istiklâl mefhumu ile böyle bir müdahalenin uyuşamıyacağını daha evvel anlatmıştır. Fakat İngiltere ve Fransa gibi Garp devletlerinin edecekleri yardım Prag'da hüsnü telâkki edilecektir. Her Henlein Londradaki temaslarından sonra kendisile görüşenlere bu ziyaretinin tamile hususî bir mahiyette olduğunu söylemekle iktifa etmiştir. Orta Avrupa işlerile meşgul olan İngiliz meb'usları tarafından kabul edilerek kendisinden bir çok noktaların tenviri istenen Her Henlein İngiliz paytahtını ziyaretinin sırf hususî olduğunu söylemekle şayanı dikkat bir ihtiyatkârlık göstermiştir.

İngiliz mahafili Orta Avrupada sulhün muhafazasına ne kadar ehemmiyet verdiklerini anlatmış ve Çekoslovakyadaki Almanlara verilecek hususî idare şeklinin, her hangi bir ekalliyetin istiyebileceklerinden fazla olamıyacağını ihsas etmiştir. Çekoslovakya Almanlarının reisi Londraya gitmekle vaziyetin daha aydınlandığı bu suretle de görülüyor. Üç buçuk milyon olduğundan bahsedilen bu Alman ekalliyetinin hali bu suretle tayin edilince Avrupa sulhünün muhafazası için bir adım daha atılmış olacağı ümidi beslenmektedir. Her halde Her Henlein'e Londrada seyahati kendisine vaziyetin açıktan açığa anlatıldığı neticesini vermiş bulunmaktadır.

DENİZ İŞLERİ

Bandırmada karaya oturan Saadet vapurunun tamiri

Bundan bir müddet evvel Bandırmada karaya oturan ve yaralanarak İstinye havuzlarına tamire çekilen Saadet vapuru dün akşam tamirden çıkmıştır. Vapur bir kaç gün kadar Marmara iskeleleri arasında seferlerine başlıyacaktır.

Trak'ın ilk seferi Pazar günü olacak

Trak vapuru Pazar günü Mudanyaya yapacağı ilk hususî sefer için hazırlanmaktadır. Almanyadan buraya gelirken bozulan boyaları yeniden yapılmaktadır. Vapur, her seferinde 600 yolcu alabilecektir. Ambarına azamî 347 ton yük alabilmektedir. Maamafih mutat seferlerinde ancak 150 tona müsaade edilecektir. Dün Trak'ın birinci mevki salonuna Atatürkün bronzdan bir Rölyefi konmuştur.

Denizyolları idaresi Trak vapurunun Pazar günleri İstanbul - Bursa arasında yapacağı tenezzüh seferleri için tenzilâtlı biletler hazırlamıştır. Buna göre birinci mevki Mudanyaya gidip gelme 150,, ikinci mevki 100 ve birinci mevki yemekli ve otomobilli Bursaya kadar gidip gelme 310 kuruştur. İstanbul halkı bu fiyatlarla Pazar gününü Bursada geçirip İstanbula dönebilceeklerdir.

ISTANBULDA VE MEMLEKETTE SABAH

Mekteplerdeki Askerî dersler

Zehirli gazlere ait konferansları verecek olanlar

Kültür direktörlüğü, bütün mekteplere gönderdiği bir tamimde, ikisi bu sene, ikisi de gelecek ders senesi zarfında olmak üzere zehirli gazlardan korunma çareleri hakkında dört konferans verilmesini bildirmiştir. Bu konferanslar, ya mekteplerdeki askerlik dersi muallimleri tarafından, yahut hariçten tedarik edilecek bir mutahassıs tarafından verilecektir.

——«o»——

MÜTEFERRİK

Kaçak çakmaktaşı ve esrar bulundu

Galatada oturan ve Kutucularda 33 numarada bakkallık yapan Yuda Leon Namerin kaçakçılık yaptığı Emniyet kaçakçılık bürosu memurları tarafından haber alınmış ve dükkânında araştırma yapılarak bir pirinç çuvalı içinde ve bir kutuda 175 çakmak taşı ile 250 gram esrar bulunmuştur. Yuda, mahkemeke verilmiştir.

Döviz kaçakçılığı yapıyormuş.

İstiklâl caddesinde tütüncülük ve sarraflık yapan sabıkalılardan Vasilin ecnebi parası alıp satmak suretile döviz kaçakçılığı yaptığı duyulmuş, kaçakçılık bürosu memurları tarafından gönderilen bir kadına 45 lira mukabilinde beş tane biner Ley'lik bankanot satarken cürmü üstünde tutulmuştur. Dükkânda da 58 ecnebi tahvili bulunmuş ve Vasil Adliyeye verilmiştir.

GÜMRÜKLER

Gümrükler Baş Müdürü Ankaraya dün akşam gitti

İstanbul gümrükleri baş müdürü Mustafa Nuri yeni sene bütçe ve kadro işleri üzerinde vekâltle temaslarda bulunmak üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir Gümrüklerin yeni bütçesinde İzmit gümrüklerinde yapılacak yeni islâhat için de fazla tahsisat ayrılacaktır.

——«o»——

BELEDİYEDE

El ile sürülecek eşya arabaları

Eşya taşımıya mahsus yeni tip el arabalarının belediye tarafından imal edileceği hakkında dünkü akşam gazetelerinden birinin verdiği haber doğru değildir. Yeni el arabaları için belediye, yalnız bir tip tesbit ederek alâkadar dairelere göndermiştir. Bu tipe uygun olmak üzere herkes istediği yerde araba yaptırmakta serbesttir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Azlık ve yabancı mekteplerde tedrisatın sonu

Mayısın 31 inden itibaren, azlık ve yabancı mekteplerde dahil olmak üzere bütün ilk mekteplerde tedrisata nihayet verilecek ve sekiz haziranda da bu mekteplerin son sınıf imtihanlarına başlanacaktır. 15 haziranda kadar bütün imtihanlar ikmal edilerek 16 haziradan itibaren tatil devresine girilmiş olacaktır.

35 yaşında güzide bir doçent vefat etti

Üniversite doçentlerinden binbaşı Eset Raşit Toksavul evvelki gün vefat etmiştir.

Yurda hizmet edeceği bir zamanda ve henüz 35 yaşında ölümü arkadaşlarını, üniversite talebelerini çok müteessir etmiştir.

Bu genç âlimin cenazesi dün Kadıköyünden kaldırılmış ve talebesi ile arkadaşlarının göz yaşları arasında Edirnekapıya getirilerek gömülmüştür.

Doktor Esat Raşit üniversitenin eski profesörlerinden Emrazı Asabiye doktoru Raşit Tahsinin oğlu idi.

Doktor Esat Raşidin ölümü münasebetile dün Kültür Bakanı Saffet Arıkan üniversite rektörlüğüne şu telgrafı göndermiştir:

«Üniversitemizin değerli âlimlerinden doktor Esat Raşit Toksavulun ölümünü derin teessürle öğrendim. Ailesine ve fakültesine taziyetlerimi bildirmenizi rica ederim».

Başsız ve ciğersiz kuzu eti

Belediyenin vermiş olduğu karara rağmen kasaplar başsız ve ciğersiz kuzu eti satmamakta devam ettiklerinden belediye badema ciğer ve başla kuzu eti satan kasaptan birinci defasında 25 lira, ikinci defasında 50 lira nakdî ceza alınmasını alâkadar belediye zabıta memurluklarına bildirilmiştir.

——«o»——

MAHKEMELERDE

Hamallar kâhyasının katili muhakeme ediliyor

Tahtakalede hamallar kâhyası Hasanı öldürmekten suçlu Yusufun muhakemesine dün Ağır Ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Geçen celsede iddia makamı mütaleasını serdetmiş ve Yusufun maktülün yolunu beklemek suretile tashih ve tasavvurla, taammüden adam öldürmek suçile tecrimini istemişti. Bu talep idam cezasını tazammun ediyordu. Muhakeme kararın tefhimi için talik edilmişti.

Dünkü celsede maznunun mahkemeye gönderdiği bir istida okundu. Yusuf bu istidasında şöyle diyordu:

— Müddiumumî tamim ve tasavvurla cürüm ika ettiğimi söyledi ve bu mütaleasında da maktülün yolunu beklemiş olmama istinat ediyordu. Halbuki hâdisenin cereyan ettiği bu yoldan ben her gün gelir ve geçerdim. Maktüle de ayni yolda tesadüf ederdim. Hâdise günü de Hasana orada tesadüf ettim. Beni tekrar işime almasını rica ettim. Fakat bana küfretti, hakaret etti ve elindeki kalın basonile vurdu. Bunun üzerine hâdise vuku buldu. Ayni yol üzerinde bulunan kahveci Yusuf benim oradan her zaman geçtiğimi görürdü. Müdafaama tallûk eden bu mühim noktanın aydınlanması için Yusufun çağırılarak dinlenmesini isterim. Bu takdirde hâdise tamim ve tasavvur bulunmadığı anlaşılacaktır. Sonra şahit Bekçi İlyasla diğer şahitlerin ifadeleri arasında mübayenet vardır. Ve nihayet maktul Hasan, esnafın hakkını çok yemiş, kimseyi kendisinden memnun edememiş eski mahkûmiyeti olan bir adamdı. Geçimsizliği ve haşin tabiatı bundan da anlaşılabilir. Şahidin her halde dinlenmesini diliyorum.

Hêyeti hâkime, hâlen Marpuççularda bir handa odabaşılık yapan kahveci Yusufun müdafaa şahidi olarak dinlenmesine ve mznunun doğum tarihinin nüfus idaresinden sorulmasına karar verdi.

Bir katil 6 seneye mahkûm

Koyunlarından birini çalmak isterken İbraihm oğlu Hüseyin adında bir adamı öldürmekten suçlu çoban İbrahimin muhakemesi dün Ağır Cezada bitmiş ve karar tefhim edilmiştir.

Heyeti hâkime, çoban İbrahimin cinayeti maktülün şiddetli tahriki ve korku saiklerile işlemiş olduğunu tahfif sebeplerinden sayarak suçluyu 6 sene hapse mahkûm etmiştir.

Sahtekârlık yapan bir kadının hapse mahkûmiyeti

Lazaros adında bir adam namına sahte vasiyetname tanziminden suçlu olarak Ağır Cezada muhakeme edilmekte olan Bayan Maryanti, Yani ve Hıristosteni adındaki üç kişinin muhakemeleri dün bitmiş ve karar bildirilmiştir.

Ağır Ceza mahkemesi, maznunlardan Maryanti ile Yaniyi ikişer sene ağır hapse ve Hıristosteniyi da, evvelcede mahkûmiyeti bulunduğu için, iki sene bir ay hapse mahkûm etmiştir.

Bir katil 12 seneye ve bin lira tazminata mahkûm

Çatalcanın İzzettin köyünde hayvan otlatmak yüzünden çıkan bir münazaa neticesinde İsmail adında bir adamı öldürmekten suçlu Ekremin Ağır Cezadaki muhakemesi bitmiş ve dün karar tefhim edilmiştir.

Heyeti hâkime, Ekremi 18 sene Ağır hapse fakat hâdisede maktülün tahriki nazarı dikkate alınarak bu müddetin üçte biri indirilerek 12 sene ağır hapse, âmme hizmetlerinden memnuiyetine ve maktülün veresesine bin lira tazminat vermeğe mahkûm etmiştir.

Florya plâjları

Floryadaki plâjlar bu sene 27 bin liraya kiraya verilmiştir.

Posta vapurları tamirden geçiyor

Güneysudan başlandı hepsi elden geçecek

Denizbank idaresi bütün posta vapurlarını esaslı surette tamir etmeğe karar vermiştir. Bunun için de havuzlama müddetleri gelen bütün gemilerin çok ince tetkiklerden geçirilmesi ve ondan sonra tamirleri hakkında alâkadarlara emirler verilmiştir. Bundan maksat, vapurları sık sık tamir etmek külfetinden kurtarmak ve tamir masraflarından da tasarruf etmektir. Bu suretle esaslı surette tamir gören bir gemi uzun müddet tamire ihtiyaç göstermeden işliyebilecektir.

İlk olarak İstinye havuzlarında Güneysu vapurunun tamiri yapılmaktadır. Güneysu çok esaslı surette ve hemen hemen her tarafı yeniden inşa edilir bir tarzda tamir edilmektedir. Makinelerinin bir çok aksamı yenilerinden yapılmakta ve kamaraları, güverte teferrüatı ve hattâ kenar saçları bile değiştirilmektedir. Bu arada çok eskimiş oldukları görülen 12 tahtalıye sandalının omurgaları da yenileri inşa edilmektedir. Vapur yakında havuza alınacak ve dip saçları muayene edilecektir. Her tamir edilen kısmın arkasından tamire muhtaç diğer bir yer meydana çıktığından vapurun ancak Haziran sonlarında havuzdan çıkacağı tahmin edilmektedir.

Bu tamiratın sonunda Güneysu'yun sürati artacak ve o nisbette de sarfiyatı azalacaktır. Bütün bu tamirat 50 - 60 bin lira kadar bir masraf icabedeceği zanedilmektedir. Vapurda gidip verte yolcularının da geceleri yatabilmeleri için ambar kapaklarının yanlarına tahtadan yerler yapılacaktır.

——«o»——

TİCARET HABERLERİ

Almanya ile aramızdaki ticaret anlaşması

Hükûmetimiz, Almanya ile aramızdaki ticaret anlaşmasının metinlerinde tadilât yapmak üzere Almanya hükûmetine müracaatte bulunmuştu. Esasen geçen sene yapılan anlaşmanın müddeti Ağustosta bitmektedir. Anlaşma mucibince de değişiklik veya tahdit talepleri Mayıs ayı içinde yapılabilecektir. Şimdi yeni müzakerelerin başlaması için yakında Almanyaya bir heyetimiz gidecektir. Verilen haberlere göre hükûmetimiz talebinde yeni anlaşmanın Klering esasları üzerinde yapılmasını istiyecektir. Bu suretle Almanya da bize yapacağı ticaret kadar bizden mal çekmeğe mecbur olacaktır.

Ham maddelerimiz karşısında yapılan tetkikler

Piyasadaki ham madde buhranının önüne geçilmesi için millî sanayi birliğinde yapılan tetkikler ilerlemektedir. Dün dericiler toplanarak Takas kayıtlarının kendi işleri üzerinde yaptığı mahzurları tesbit etmişlerdir. Bütün ham madde işleyicileri toplandıktan sonra millî sanayi birliği bu hususta alınması lâzım gelen tedbirleri de kararlaştırarak vekâlete bildirecektir.

——«o»——

POLİSTE

Bir yaralı ameliyat masasında öldü

Çakmakçılar yokuşunda Şerif pansiyonunda 50 numaralı elbiseci Ohannes Kıryanın yanında çalışan Mihran Kürkçüoğlu dün Muradyan hanındaki kardiyeden elbise taşırken birinci kattan aşağı düşmüş ve belkemiği kırılmıştır. Yaralı sıhhî imdat otomobiliyle Cerrahpaşa hastahnesine götürülmüş fakat âmeliyat masasına konduğu sırada ölmüştür.

Bir motosiklet kazası

272 numaralı motosikleti idare eden Vedat, Mecdiye köyünden Büyükdereye giderken tramvay amelesinden Yusufa çarpmış ve yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Bir adam iskeleden düşerek yaralandı

Beşiktaşta oturan boyacı çırağı 17 yaşlarında Necati dün Beşiktaşta Tevfikiye caddesinde Gazanfer apartımanı dördüncü katında iskele üzerinde çalışırken muvazenesini kaybederek yere düşmüş ve muhtelif yerlerinden ağır yaralanmıştır.

Yaralı Etfal hastahanesine kaldırılmıştır.

GÜNAŞIRI

Bir komisyon

Bilmem kim: «Çıkmasını istemediğiniz işleri komisyona havale edin!» demiş...

Bu ithamı reddedecek komisyon pek hatırlamıyorum. Ne silâhları bırakma komisyonu, ne zecrî tedbirler komisyonu, ne mübadiller komisyonu, hattâ ne de vaktile bir çuval undan kaç okka ekmek çıkacağını hesaba memur belediye komisyonu, bir türlü tetkiklerinin, tahkiklerinin sonuna varamamışlardır.

Öyleyken, işte ben de bir komisyon istiyeceğim: Sahipsiz, boş, harap emlâki araştırma komisyonu!.

Her adım başında siz de görüyorsunuzdur elbet: Kapıları sökülmüş, çerçeveleri çürümüş, saçakları sarkmış bir çok kötürüm konaklar, kadavra saraylar, sarsak binalar...

Kimi yapılırken yarım bırakılmış, kimi yıkılırken...

Bilmem hâlâ duruyor mu?.. Bunlardan bir tanesi daha ben mektebe giderken kurulmıya başlanmıştı.. Yolumun üstünde her sabah biraz daha yükseldiğini gördüğüm bu geniş bina, duvarları örüldükten, döşemeleri çakıldıktan, çatısı kurulduktan sonra, kanatsız kapıları ve camsız pencereleri rüzgârlara, kiremitsiz çatısı güneşe, yağmura, kara açık bırakıldı.

Senelerdenberi o civardan geçmediğim için bilmiyorum. Acaba bu sahipsiz servetten ortada ne kaldı?..

Ondan belki bir şey kalmamıştır. Fakat ortada kalanlar malûm: Kış gecelerinde saçak altlarını bile paylaşamıyanlar!.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Şarkışlada imar

Şarkışla 14 (Hususî) — Şarkışlada kaymakam Hikmet Ece imar faaliyetine büyük ehemmiyet vermektedir. Bu meyanda yeni ilk okulun temeli de atılmıştır. Modern bir şekilde yapılacak olan ilk okul Şarkışlada Cümhuryetimizin en güzel eserlerinden birini teşkil edecektir.

Bir kamarot kendine ait olmıyan bir makineyi götürüyordu

Ege vapuru kamarotlarından Emin Tekinay, Samsuna çıkacak olan bir sandığı kendi malı imiş gibi eşyaları ile beraber vapurdan iskeleye çıkarırken görülmüş ve yakalanarak Cürmü Meşhud mahkemesine verilmiştir.

Sandığın içinde bir dikiş makinesi vardı.

İspanyada iki tayyare kayboldu

Vaşington, 18 (A.A.) — Biri İspan yol hükûmetine ve diğeri Meksikalı resmî bir zata teslim edilmiş olduğu söylenilen iki tayyarenin 1937 teşrinisanisinden beri kaybolması üzerine yapılan bir anket neticesinde Teksas ta kâin Hustonda beş tayyareci tevkif edilmiştir.

Trakya mektupları:

Köy kalkınma davası

Yazan: ŞEREF AYKUT

- 4 -

Bugünlerde Ziraat Vekâleti büyük bir tarım kongresi açıyor. Yurdun dört köşe, sekiz bucağından deste deste lâyihalar, raporlar, dilekçeler yağıyor.

Bu büyük alâkanın bütün amaçladığı köy kalkınmasıdır. Bizde köylü rençper ikiye ayrılır. En babayiğiti yüz dekar üzerinde bir çift ile işleyendir ki bu da yüz evli bir köye nisbetle azlık teşkil eder. Köyünçokluğu bundan da aşağı bir çoğu da topraksız ve hayvansızdır.

Biz şu yüz kadar üzerine işleyeni ele almazdan önce köylerimize anka kuşu sayılan refahın niçin girmediğini araştırmak isteriz. Burada âmil nedir?

Biliyoruz ki köylerimizin refah yüzü gördüğü yoktur. Çiftçinin alım satım kabiliyeti çok azalmıştır. Piyasa ile temasta değildir. Bunları ortaya getiren âmiller ise şunlar olabilir:

A — Hayvanlar umumiyetle kuvvetsiz, dejenere , düşkün, işe yaramaz.

B — Tarlalar asla iyi sürülmez. İşlenmez. Yaban otlar, ayrıklar, katbaşılar tarlaları basar.

C — Tohum tamamile bozulmuş ve hastadır.

Ç — Avadanlıklar birinci adamdan kalmadır. Pek iptidaî ve geridir.

Bunlara eklenecek ikinci derecedeki âmilleri bu saymağa lüzum görmedim.

Bütün bu noksanlarla yüz dekar toprak üzerinde çalışan rençperin gelirini gözönüne getirelim. Yüz dekarın ellisini dinlenmeğe, yazlık ekime bırakmağa mecburdur. Şu halde elli dekar toprakta işliyor demektir. Bu rençper kazasız geçmiş bir yılda kışlık denilen ekinden 3000 kilo buğday, 1500 kilo arpa ve çavdar alabilir. Bu da gayet verimli yıllara mahsustur. Bundan yemeklik ve tohumluk olarak 1800 kilosunu ayırmağa mecburdur. Elinde satabileceği 2500 kilo kalır ki bu da şimdiki piyasalara göre vasatî yüz lira ya tutar, ya tutmaz. Bazı ziraat bölgelerinde pancar, kenevir, kuşotu, kavun ve karpuz gibi yazlık mahsullerden ancak elli altmış lira alabilir ki bir yıllık geliri 160 lirayı bulmuş demektir. Halbuki bunun hepsi köylünün değildir. Hayvan, arazi, yol vergileri köy salgını, köy bütçesi bunun da yüzde yirmi beşini götürür. Elinde kalabilen 110 - 130 liradır. Artık buna refah demeğe insanın dili varmaz. Şu yaptığım hesap orta halli dediğimiz çiftçiye aittir. Halbuki ötede küçük çiftçiler bunun yarısını bile bulamadığı içindir ki köylerde zaruret elle tutulacak hale gelmiştir.

Küçük çiftçi çokluğu teşkil eder. Bunların köylerimizdeki durumu tam mânasile canlanmış bir mahrumiyet demekten başka türlü ifade edilemez. Bunların hepsi topraksızdır. Hayvansızdır. Çapanın ucile biraz mısır eker ve bütün tarla işçiliği yaparlar ki kış gelince bunları görmeğe insan tahammül edemez.

Şimdi yürütmeyen ve yükseltmeyen âmilleri sıralamıştım. Bunları birer birer eleyebilirsek yapılması gereken işlerle elbette Türk köylüsünü kalkındıracak bir son uca varabiliriz. Bunun birincisi hayvan meselesidir.

Bugün çiftçinin elindeki hayvan, kendisinden beklenen hizmeti yapamıyacak derecede zayıftır. Zira bizde hayvan yemi ziraati yapılmadığı için hayvan beslemek hususunda çok itinasız ve kayıtsız kalmışızdır. Sonra hepsinin kötüsü iyi cins ve kuvvetli hayvan yetiştirmek için de damızlığı kaybetmişiz. Boğa yoktur. Trakyadaki karasığır hayvanları tereddî etmektedir. Anadoluda ise bir feciadır. Kağnısile ağaç sapanın önündeki yumruk kadar kalmış öküzcüklere ağlamak lâzımdır. Irk baştan başa bozulmuştur. Hele ineklerin sütleri tamamile alınarak yavrulara bir şey bırakılmadığı için yetişen hayvanlar her yıl daha cılızlaşıyor. Fena yıllar olursa felâket katmerleşir. Zira elindeki bir çift iri öküzü satarak daha küçüğünü tedarik eder, aradaki fiyat farkile köylü kendisine yemeklik tedarik eyler. Vakıa böylelikle yazı bulur ama tarla işi de mahvolup gider. Çift öküzü sapanın önündeki yerini beygire bırakmadıkça bu işin yürüyeceğine köylü de kani değildir. Bu dâva bizde yer bulmuştur.

Çok derin bir minnet ve şükranla kaydedeyim ki Ziraat Vekâletinin baytar işleri makinesi selim bir akıl ile yurtseverliği muvazeneleştirmiş arkadaşlar elinde yürütmektedir. Bu değerli vatan evlâtları jeoteknik bölümünde muvaffak oldular. Oluyor diyorum. İftihaçtan sevinçten göğsüm kabararak en gür ve en imanlı sesimle haykırıyorum ki bu ödevsever baytarlar muvaffak oldular.

Bir kere bütün köylülerin elinde ne kadar hayvan varsa bunları iğdiç ettiler. Böylelikle köylünün elindeki dejener hayvanların kökü kurudu, Sonra kısrak işine ehemmiyet vererek hasat vakti köyleri cins ve kuvvetli atlarla dolaşarak bir ıstıfa yaptılar. Damızlık düzeldi. Şimdi hergün biraz daha hayat fışkıran (İnanlı) depolarının değerli ve çok yüksek kabiliyetli müdürü doktor Veteriner Mithatın da ileriyi gören yüksek kabiliyeti, temiz karakteri artık bu bölgede hayvan işini halletmiştir. Şimdi köylerimizde yavaş yavaş kuvvetli ve köylüyü kalkındıracak çift beygirleri yetişmektedir.

Köylüyü de merak almıştır. Gazi Mihal Bey akıncılarının torunları şimdi hayvanın kıymetini yeniden anladılar. Demek oluyor ki beş yıl sonra artık hayvan hususunda mesele yoktur. Lâkin burada hayvan yetiştirmekte sarkan bir iki iş daha var ki onları da tahlil edeceğim.

«Ağrı» da yeni hükûmet konağı yapılıyor

Ağrı : 13 (Hususî) — Valimiz Burhanettin Teker'in teşebbüsü ile vilâyetimizde yeniden yapılmasına karar verilen hükûmet konağının temel atma merasimi çok parlak bir şekilde yapılmıştır.

Merasimde valimiz ve komutanlarımız , Belediye Reisi ve Müdiran, bütün teşekküller mümessilleri ve halk bulundu. Merasimden sonra davetlilere Halkevimizde bir çay ziyafeti verildi.

SON HABERLER

Elektrik işletmesi yıl başındanberi bize ait bulunuyor

Derhal faaliyete geçilecektir; salâhiyetli bir zat, tesisatın ıslahına lüzum olduğunu söylemiştir

Ankara, 18 (Hususî) — Elektrik şirketi ile olan anlaşmanın mukavelesi hazırlanmaktadır.

Bir iki güne kadar imzalanacaktır. Şirket tesisatı on bir milyon liraya devredilmiştir. Geçen yılbaşından itibaren işletme bize ait olacaktır. Bütün masraflar hükûmet namına yapılacaktır. Tesisatın ıslahına lüzum görüldüğünden derhal faaliyete geçilecektir.

Salâhiyettar bir zat bu münasebetle demiştir ki:

— Böyle büyük bir işin böyle bir hal suretine bağlanması zâhiren iyi görülürse de hakikatte tesisatın ıslahına pek çok ihtiyaç vardır.

Habeşler Adisababa kapılarında!

Londrada Habeş murahassının mühim konferansı

Londra, 18 (A.A.) — Habeşistan Milletler Cemiyetindeki murahhası B. Loranko Taezaz, dün avam kamarasında bütün fırkalara mensup bir çok parlâmento âzası huzurunda Habeşistanın vaziyeti hakkında bir konferans vermiştir.

Mumaileyh, 14 mayıs tarihli haberlerin Adisababa kapılarında muharebelerin devam etmekte bulunduğunu bildirmekte olduğunu söylemiştir.

Konferans, İtalyan — Habeş harbini gösteren bir Sovyet filminin gösterilmesile hitama ermiştir.

Filistinde kıyam devam ediyor

Karakollara ve kolonilere karşı taarruzlar

Kudüs, 18 (A.A.) — Filistinde tahrikât devam etmektedir. Birçok yerliler de karakollara ve yahudi kolonilerine karşı taarruzlar yapılmış olduğu haber verilmiştir Afulede vukua gelen bir müsademede bir İngiliz zabiti yaralanmıştır. Nasira mıntakasındaki kasabalarda kırk kadar tevkifat yapılmıştır.

İspanyadan alacağı olan ihracatçılar

Ankara, 18, (A. A.) — İktısad Vekâletinden:

İhracatçılarımızın İspanyadaki alacaklarının Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasındaki İspanyol matlubatından ödenmesi İcra Vekilleri Heyetince onanmıştır. Bu alacakların tediye edilebilmesi için alâkadar ihracatçıların, ne gibi vesikaları ibraz etmeleri lâzımgeldiğini Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından derhal öğrenmeleri ve bu ilân tarihinden itibaren 15 gün içinde bu vesikalarla birlikte mezkûr bankaya müracaatları lâzımdır.

Muhtelit mahkeme

Türk — Fransız muhtelit hakem mahkemesinde en sona kalan Boer Marşal davasına dün bakılmıştır. Davaya ait karar başka güne bırakılmıştır.

İSVEÇ — YUGOSLAVYA

Belgrat, 17 (A.A.) — B. Stoyadinoviç, dün İsveç sefirini kabul etmiştir. Elçi, Başvekile İsveç kralı tarafından ihda olunan İsveçin «Şimal yıldızı» adındaki en büyük nişanını tevdi etmiştir.

Hatayda *Çevrilen entrika*

Antakya, 16 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İslâm Sünnî meselesinin arzettiği ehemmiyeti bundan evvelki telgraflarımda tebarüz ettirmiştim. Türkler arasında ayrılık ihdası maksadile yapılan iğfal propagandasının derecesine bir delil olmak üzere şunu da haber vereyim:

Dün cahil bir Türk, Ermeni cemaati listesine yazılmıştır.

Tahminen bin seçici bir mebus çıkaracağına göre, bu bir adedinin rakam itibarile olan ehemmiyeti kaleme gelmiyecek kadar ehemmiyetsiz olmakla beraber keyfiyet itibarile olan ehemmiyeti hudutsuzdur.

Bir değil, bin ermeni Türk listesine yazılabilir. Bu takdirde ermeni yurttaş: «Türk ekseriyetile kurulacak olan yeni meclis hükûmetinin bu güzel Hatayı da birkaç kilometre ötede etrafa medeniyet nuru saçan genç Türkiye örneğine refah ve terakkiye kavuşturmasını istiyorum.» demiş telâkki olunur, fakat bir Türkün Hatay gibi bir Türk ülkesinde ermeni listesine yazılması yalnız ve ancak intihabat esnasında çevrilen entrikaları gösterir.

Fransa için İsviçre hududu bir sıkıntıdır

Paris, 18 (A. A..) — Havas bildiriyor:

Eyalet gazeteleri sendikası tarafından Başvekil Daladiyenin riyasetinde, İsviçrenin Paris Elçisi B.. Stucti şerefine verilen öğle ziyafetinde söz söyliyen B. Stucti, ezcümle demiştir ki:

— Şurası muhakkaktır ki kendisi için en aziz olan hürriyet ve istiklâli müdafaaya azmetmiş bulunan memleketimin nazırları, Fransız demokrasisi hududuna müteveccih bulunmaktadır. Şurasını anlatmanızı sizden rica ederim ki kararımız, bazı misalleri takip etmemek ve erazimizi her türlü müdahalelere karşı sonuna kadar müdafaa eylemektir.

Başvekil Daladiye, verdiği cevapta ezcümle demiştir ki:

— Vazifem, Fransanın her hudutta kendisini müdafaaya hazır bulunduğunu görmektir. Hudutlarda yaptığım tetkik seyahatlerinde 1815 senesindenberi askerlikten tecrit edilmiş bulunan İsviçre hududunun Fransa için sıkıntı teşkil eylediğini gördüm. Fakat sonra düşündüm ki bu, ikinci derece ehemmiyette bir meseledir. Zira orada Umumî harpte sarsılmaz dostluğunu isbat etmiş olan büyük dost bir millet bulunmaktadır.

Başvekil Daladiye

TESADÜF
MAHALLE KARILARI

Yazan: Hüseyin Rahmi GÜRPINAR No. 14

Utanmaz kahpe sen benim sandığımdan paramı çalmışsın... İlâhi analık hakkım, emzirdiğim süt helâl olmasın» feryadile üstüme hücum ediyor. Nereye kaçacağımı şaşırıyorum. Başı açık sokağa fırlarken oğlum Vefa eteklerime sarılarak anne «ben nazar takımını isterim» diye avazı çıktığı kadar bağırıyor, ağlıyor... Bu haller arasında bir de uyanıyorum ki kan terlere batmışım.

Hoca hanım çatkın bir çehre ile:

— Sen kızım içine şüphe getirmişsin. Ötekiler bu gece beni de hırbaladılar. Gülsüm gibi özü doğru olmayan bir kadının işine bizi niçin karıştırıyorsun ? Tekdirinde bulundular...

— Şüphelenip te ne yaptım anacığım? Paçalığımı verdim, kemerimi , bileziklerimi...

Nefise hanım Gülsümün sözünü keserek:

— Kız sus... Paçalığım kemerim diye öyle sayıp dökme, onların gücüne gidiyor.

Dolandırılan eşyayı kale aldıkça türlü tekdirlere uğrayan zavallı Gülsüm kocasının teehhülüne dair malûmatı kat'iye almak için bir hafta kadar Hoca Nefise hanımın evine gider, gelir. Her gün başka bir suretle iğfal edilir. Her akşam rüyaya yatırılır. Yazık ki âlemi mânadaki meşhudatın - dan sadra şifa verecek bir doğru haber zuhûr etmez. Safdil Gülsüm Nefiseye şöyle yalvarır:

— Hoca hanımcığım işte rüyamda doğru bir şey göremiyorum. Bari sen gördüğünü bildiğini söyle... Merak - tan kurtulayım.

Nefise kaşlarını çatarak:

— Bana izin yok. İllâ sen kendin göreceksin. İçine şüphe getirme. Özünü doğrult, görürsün.

Bir müddet te öyle geçer. Nihayet Gülsüm bir sabah çırpına çırpına gelerek der ki:

— Gördüm Hoca hanımcığım bu gece gördüm... Kocam evleniyor. Yerebatan taraflarında bir eve güveği girmeğe hazırlanıyor. Ağlaya ağlaya uyandım. Hattâ bizimki o hain herif, Gülsüm ne oluyorsun? diye sordu. Dayanamayıp hepsiin söyliyecektim. Fakat senin tenbihin aklıma geldi - İyi saatte olsunları gücendirmemek için bir şey söylemedim. Sancım tuttu dedim.

— Söylemediğine iyi etmişsin kızım... Sonra işin bozulurdu. Evet bana da öyle ayan oldu...

— Sana da öyle ayan olduysa artık vakit geçirmeğe gelmez. Nasıl bozulacaksa şu düğünü bozalım...

— Yok... Bu iş öyle aceleye gelmez. Senin, benim dediğimiz olmıyacak onların dediği olacak...

Hoca hanım o mevhum teehhülü, düğünü daima müphem bir şekilde bırakarak işin tamamile tezahürü ikiyüz kuruşun sarfına vabeste olduğunu, kalbine hiç şüphe getirmeden paranın da tedariki lâzım geldiğini Gülsüme anlatır. Evinden yine öteberi çaldırır sattırır, İliklerini emercesine zavallı kadını iki yüz kuruş daha vurur... Bu son vurgundan sonra Nefisenin verdiği haber şu olur:

— Yerebatanda mı? Çukurbostanda mı? Çukurhamamda mı? Yoksa Çukurçeşmede mi?...İşte böyle çukur bir mahallede kocan bu hafta evleniyor...

— İyi saatte olsunlar bu düğünü bozmıyacaklar mı?

— Bozacaklar fakat acele etme... İşi bana bırak...

Gülsüm evine gider. Artık kocasının her haline, tavrına sözüne dikkat eder.Filhakika zevcinin evleneceğini işrap eder bazı emarelere tesadüf eder gibi olur. Kocası ne harekette bulunsa Gülsüm onu herifin tehhül etmek üzere bulunmasına bir alâmet olarak telâkki eder bu zannını müziç bir hakikat şekline sokar. Nihayet Hoca hanıma koşarak:

— Nefise, kocam elden gidiyor. Düğünü iyi saatte olsunlara bozdurtacaksan bozdurt... Hafta başına üç gün kaldı. Dayanamıyorum. Onlar bozmıyacaklarsa ben bozdurtacağım...

— Sakın ha!.. Kendi başına işe kalkışma; sonra üstümüze uğratırsın...

— Öyleyse sen bozdurtacaksan bozdurt.. Artık vakit kalmadı...

— A her şeyin yolu erkânı var... Hoppadak olur mu? İçine misk karıştırıp bolca bir şerbet daha yapmak lâzım... En aşağıdan yüz kuruş gider...

Gülsüm döğünerek:

— Yüz kuruş değil ya artık yüz para bile bulamam...

— A kız bu kadar para sarfolundu. Yüzdük yüzdük te kuruğuna geldik... Şimdi yüz kuruş için bu iş geri mi kalsın?...

— Bulamam... Hoca hanım bulamam. Mümkün değil... Satacak bir şeyimiz kalmadı. Konudan komşudan hırsızlık mı edeyim?

— Neye hırsızlık edeceksin? Koca evde yüz kuruş edecek artık bir şey kalmadı mı?..

— Kalmadı... Mutfaktan leğen, kazan mı çalayım?...

— Ananın saati ne oldu?..

— Duruyor... Babamdan bergüzar bir gümüş saat. Annem onu hiç yanından ayırmaz. Gündüz koynunda gece baş yastığının altında durur.

— Bir tasımına getir, alıver. evdir bu... Gelen giden çok olur. Kimin aldığı belli olmaz ki... Senden şüphelenmek kimsenin aklına gelmez...

Uzun mücadelelerden sonra saati aşırmağa Gülsüm razı olur. Evine gider. Anasının etrafında dört dönner... Bu hırsızlığı gündüz fiile getirmeğe muvaffak olamaz. Geceyi bekler. Gece anası uykuda iken elini yastığın altına sokar. Tamam çalacağı esnada kadın uyanır. Yastığının altını niçin karıştırdığır kızından sorar. «Bizimkinin saati durmuş; onu düzeltmek için senin saate bakmağa geldim,» cevabını verir. Gülsüm odadan çıkar, para edecek bir şey bulmak maksadile mutfağa varıncaya kadar evin her tarafını dolaşır. Fakat bir şey bulamaz. Son meyusiyetle anasının odasına bir daha baş vurur Saati çalarken bu defa yakayı eleverir. Hırsızlık niyetini belli etmemek için anasına karşı bu hareketini tevile kalkar. Fakat kadıncağız kızının halindeki garabetten şüphelenerek Gülsümü bileğinden yakalar:

(Devamı var)

DÜNYA SABAHI

Bir gorilin doğum gününe ait

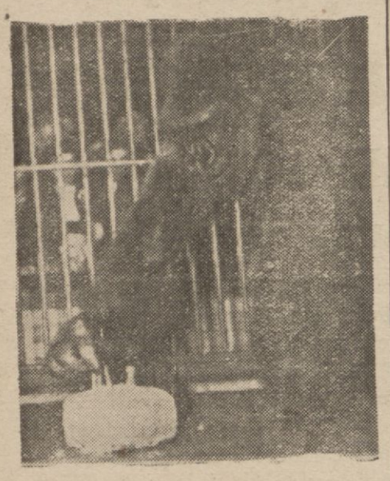

Şikagodaki hayvanat bahçesinde bulunan koskoca gorilla maymununa her yıl doğum gününde bir pasta verilir.

Gorilla, her yıl pastayı yiye yiye alışmıştır. Şimdi doğum gününe tesadüf eden günlerde tepinerek bu pastayı ister. Resimde gorillanın pastayı büyük bir zevkle yediğini görüyorsunuz.

Sidneyin yüz ellinci yıldönümü

Avustralyada Sidney şehrinin 1788 de kurulduğu malûmdur. 150 inci yıldönümünü idrak eden şehirde iki aydanberi büyük şenlikler yapılmaktadır. Resimde İngilizlerin Avustralyaya yerleşmeden evvelki halk danslarından birisini oynarken görüyorsunuz.

Büyük İskenderin mezarı aranıyor

Büyük İskenderin meşhur lâhdi İstanbuldaki Asâriatika müzesinde bulunmaktadır. Fakat mezarı nerede olduğu tam mânasile meçhuldür. İngiliz âlimleri dünyayı fetneden Büyük İskenderin mezarını aramaktadırlar. Şimdiye kadar müsbet hiçbir netice elde edilememiştir.

Üç metro uzunluğunda adam olur mu?

Asıl şayanı hayret olan Mısırlı Seyit Muhammedin her an biraz daha uzaması senede otuz santim büyümesidir

Bir kaza sonunda boyu bosu uzadı?

Mısırlılar iftiharla iddia ediyorlar ki bugün Mısırda bulunan bir adam dünyanın en uzun boylu insanıdır. Seyit Muhammet nakkaşlık ederek hayatını kazanıyor. Yaşı da büyük değildir. On dokuz yaşındadır. Boyu 2 metre 97 santimdir.

Çok meraklı bir tetkik mevzuu olan Seyit Muhammet öyle anlaşılıyor ki senede 30 santim uzamaktadır. Bu hal son altı senedenberi devam etmektedir ve yine hesap edildiğine göre bu Mısırlı Nakkaşın boyu önümüzdeki Temmuzda tam 3 metreye çıkmış olacaktır.

On üç yaşında bir çocuk iken Seyit Muhammet boyamakta olduğu bir binadan yere düşmüş, bereket versin yumuşak bir kum sahasına düştüğü için bu kazada yaralanmamıştır. Hattâ bu kaza çok geçmeden unutulmuştur bile. . Lâkin bir ay kadar sonra farkına varılmış ki Seyit Muhammedin boyu gitgide uzamaktadır. İlk sene zarfında 20 santim büyümüş ve bu, böylece devam etmiştir. İkinci senede 30 santim daha büyümüştür. Seyit Muhammet kendisinin böyle mecburî uzunluğu sayesinde ne mühim bir adam olduğunu düşünmüyordu. Fakat bu boyu taşımak için kuvvet lâzımdı. Halbuki zavallı nakkaş gitgide zayıf düşüyordu.

Nihayet onun bu hali etrafındaki - lerin nazarı dikkatini celbetmiş, gazetelere iş aksedince, nakkaşın boyuna göre küçük kulübesinin kâfi gelmediğini gözlerile görmek için seyirciler de arttıkça artmıştır. Seyit Muhammet zayıf düşmüş, yatıyordu. Artık kendisine bol bol gıda vermeğe başlanmış, başından seyirciler eksil - memiştir. Şimdi ise Seyit Muhammet Gaziyi Mısırda bilmiyen kalmadığı gibi şehir gibi Mısır hudutlarından dışarı da yayılmağa başlamıştır.

Eğer bundan sonra da fevkalâde bir kaza olmaz da Seyit Muhammet Gazi kalırsa - ki bunu herkes temenni ediyor - daha büyüdükçe büyümüş olacaktır.!.

Her memlekette garip âdet var

Danimarkada bütün nakil vasıtası memurlarının müşteriye iyi muamele etmesi âdet hükmüne girmiştir. Hattâ bu âdet o kadar ileriye gitmiştir ki tramvaya, otobüse, trene binen müşteriye kondöktörün güler yüzle karşılaması lâzımdır. Bunu yapmıyan memur derhal işten çıkarılır.

KADIN MODA

Bu yaz, iskarpinler, roplar, çoraplar kumaş renkleri ve mayolar

YENİ Modeller

Bu yaz aylarında bilhassa iskarpinlerde büyük değişiklikler vardır. İskarpinlerin ökçeleri yarım olacak ve üstleri de imkân nisbetinde açık yapılacaktır.

Bu suretle çorapların iyi gösterilmesi temin edilecektir.

Elbiselere gelince: Kiremit renkleri modadır. Yakalar ince olacak ve uçları işlemeli yapılacaktır.

Yeni çorap renkleri gittikçe açıklaşmaktadır.

Kemerler ise elbisenin rengine uygun şekilde ve dar formdadır.

Maamafih açık renkli olanlar tercih edilecektir. Renklerde daha fazla porselen mavisi, zeytin yeşili ve kahverengidir.

Derileri de dana derisidir.

BANYO Elbisesi

Banyo elbisesi derdemez birçokları Avrupanın muhtelif taraflarındaki modelleri kopye ederler. Halbuki Şimal denizi ile Akdeniz arasında çok büyük fark vardır.

Çünkü Şimalin sert dalgalarına karşı vücudün ve bilhassa sırtın kapalı olması lâzımdır.

Cenupta ise bu tamamen aksidir.

Bu esaslar nazarı dikkate alınarak bu senenin modası tesbit edilmiştir.

Bunlar geçen seneye nazaran daha kısa, renkleri ise daha fazla noktalıdır. Ayrıca ufak kemerleri de vardır.

Renkleri daima kırmızı, mavi, beyaz tercih edilmektedir. Maamafih sarışın kadınlar koyu renklere ve esmer kadınlar da beyaz renklere ehemmiyet vermelidir.

Güzellik müesseseleri

Güzellik müesseseleri... Bu ismi görür görmez tabiî karşımızda birçok kadınların güzelleşmek için arı kovanı gibi girip çıktıkları güzel bir dükkân canlandı.

Kapısında sizi karşılıyan beyaz gömlekli kız güler yüzü ile istediğinizi sorar ve derhal saçlarınızın renginden, yüzünüzün rengine hattâ biçimine kadar her şeyi derhal yapar ve size kendinizi bile tanıttırmaz.

Güzellik müessesesi Avrupada Amerikada, yahut Şanghayda, Sidneyde hepsinde aynıdır. Onun müşterileri güzel genç kadınlardan itibaren 70 lik kadınlara kadar herkestir.

Eskiden Avrupada kadınların güzellik müesseselerine düştükleri görülmüştü. Halbuki son zamanlarda Amerikada bu merak daha fazla artmıştır. Nitekim Amerikada Birleşik devletlerde 100 den fazla işçisi bulunan tamam 26,000 güzellik enstitüsü tesbit edilmştir. Buraya devam eden kadınlar hakkında yapılan bir istatistikte yüzde 90 nının ev kadınları olduğu yüzde beşinin de sinema yıldızı veyahut tiyatro aktrisi olduğu anlaşılmıştır.

Viyanada yeni işler

Viyananın Budapeşte gibi tanınmış seyyah şehrine faik güzellik olması için Viyana belediyesi yeni birçok kararlar vermiştir. Buna göre Tuna kenarında büyük bir plâj yapılacaktır. Plâjın tanzimi için bin mark, tahsis edilmiştir.

Bundan başka büyük bir park yapılacak ve şehrin havasını temiz ye maksadiyle Viyananın sırtlarına çam ağaçları dikilecektir.

Şönbrün sarayının arkasındaki muazzam parktaki çiçek yol arı tarhları da tanzim edilecektir.

BUDA MESLEĞİNE MENSUP AVRUPALI KADIN

Cleathrs isminde bir İngiliz kadın vardır. Bundan 20 sene evvel Tibet yapmış olduğu seyahatte Budist olmuş Avrupada bircik Budist idi.

Bu Budist kadın 48 yaşında öldü halde geçenlerde ölmüştür. Son sözü (Benim nâşımı Tibete götürünüz, olmazsa Budist dinine göre defnedin olmuştur.

Fakat Avrupada Budist dinine göre defin merasimini bilen olmadığından protestan mezhebine göre defnedildi ve mezarına (Bu kadın Budist idi) diye yazılmıştır.

SABAH ŞARKISI

Nakleden: Nebahat PEYAMİ SAFA No. 14

Sesi bir saniye Süheylânın sesine benziyor; yalnız bir saniye.

— Bahar gelince büsbütün ayağa kalkarsın.

Yattığım yerden görünen ve kuru siyah kolile her ân beni tehdit ediyor zannedilen ağacın üstünde çok erken açılmış bir tomurcuk var! Sanki bu tehditkâr kolun ucunda bir el uzanmış bana dostane bir selâm vermek istiyor.

Çocukken iki komik seyretmiştim. Bunlardan biri ötekini alıp suya batırıyor ve sonra tekrar çıkarıyordu. İşkence gören komiğin yüzünde iki şey vardı. Biri sudan çıkarıldığı zaman sevinç gülümsemesi öteki suya batırıldığı zamanki korkusu.

Aylarca bu zavallı komiğe benzedim.

Teşrinievvelde Celile kat'î bir sesle:

— Artık ben senin «meleğin» değilim dedi. Doktor haftada bir defa gelecek. Burada hastalıktan başka şey konuşacağız. Evvelâ bu odadan çıkacaksın. Benim odama iki karyola koydurdum. Orası daha geniş ve

Rahat. Bu odadan artık hiç bahsedilmesini istemiyorum . Ateşini, hastalığını, iztıraplarını, hepsini burada bırakmanı istiyorum. İlâçlara, morfinlere artık nihayet verelim.

İstanbulda beni muayene eden profesör Fuat Nuri bu gidişle nihayet on iki - on sekiz aylık bir ömrüm olduğunu söylemişti. O, teşhiste hiçbir zaman yanılmazdı. Boğuluncaya kadar birkaç kere daha suya batıp çıkacağım. Bu işin biran evvel bitmesini temenni ediyorum! Düşmanım bana birkaç gün daha müsaade ediyor. Şimdi bütün ağrılarım, sancılarım durdu. Aynaya bakıyorum... Pek okadar ihtiyarlamamışım.

Celile saçlarımı artislerinki gibi uzunca bırakarak kesti. Senelerce sefalet ve yoksuzluk çekmiş bir viyoloniste benzedim.

— Faruk, diyor Celile, bu kışı burada geçiremeyiz. Seninle İsviçreye gidelim.

— Çok uzun bir seyahat değil mi, yavrum?

— Öyle istiyorum. Sıhhatın için de lâzım.

Pekâlâ. Bu suretle izimi de kaybederler. Belki dedikodulara da nihayet veririm. Süheylâ ile Türkânın Halûkla beraber yazı Adada geçirdiklerini öğrendim. O cihetten her şey yolunda. Refik, karımın metanetinin herkesi hayrete düşürdüğünü söylüyor. Demek hakkım varmış. Ölümümden sonra şifa bulmıyacaktı. Yaralanan gururu onu kurtardı. Esasen ben bunu evvelden hissetmemiş miydim? Süheylâmın şifa bulması beni teselli ediyor, bütün iztıraplarımı unutturuyor. Bütün kuvvetile bu nankör ve sadakatsız adamı unutmağa çalışıyor. Unutacak . Aldatıldıktan sonra bu, okadar güç bir şey değil. İnsan sevgilisinin hayalini önüne getiremez. Çünkü bu, nefret edilen bir hayale karışır.

Kendimden memnunum.

Celile neşe içinde; seyahat hazırlıklarına başladı.

— Göreceksin buraya nasıl sıhhatli ve neşeli döneceğiz.

Acı acı gülümsüyorum. Sıhhat, neşe, saadet bütün bunlar şimdi benim için birer erişilmez tepeler, birer serap.

— Bu karara Refiğin canı sıkılacak. Bize çok alıştı... Tekrar buraya geleceğimizi kendisine yeminle temin ettim. Ah!. Terziye de haber göndermeli, giyecek hiçbir şeyin yok. Gelecek kış ta seninle Mısıra gideriz.

***

Nisanda tekrar İzmire geldik. İsviçrede yine hastalıkla çarpıştım. Yine müthiş ve çok fena saatler, günler geçirdim. İçimde derin bir hazla Türk toprağına kavuşuyorum. Orada, yabancı illerde ölmek korkusile titremiştim.

Şoför rahatsız olduğumu bildiği için beni sarsmadan götürmek için uzun fakat düz yollardan götürüyor.

Refik bizi bahçe kapısının önünde karşılıyor. Yine son derece itina ile giyinmiş.

Aşağıda salonda biraz oturuyoruz. Celilenin ısrariyle tam üç saat istirahat ediyorum. Yukarıda odamızda yalnız yemek yiyoruz. Bütün sevdiğim yemekleri yaptırmış.

Bu gece kalbimde vicdan azabile karışık bir hüzün var. Celileye karşı kendimi kabahatli hissediyorum.

— Celile, beni affetmeni rica ediyorum...

— Yine mi!

— Daha kaç gün hayatını böyle ziyan edeceğim?

— Peki böyle olmasa, onları daha faydalı bir surette mi geçirecektim zannediyorsun!

— Daha ilk günlerde bir alâlle uğraşmağa mecbur oldun.

— Sus rica ederim...

— Celile, eğer... Eğer seninle kaçarken bunu bildiğimi söylersem... Senin emniyetini itimadını suiistimal etmiş olduğumu söylersem ne dersin?

— İşsiz güçsüz, gayesiz bir insana bir vazife bulunduğundan dolayı sana teşekkür ederim.

— Teşekkür etmek için biraz bek-

— Senden hiçbir şey istemiyeceğim. İzdivaç faydasız. Ben senin karın, nin yarattığın kadın değil miyim? beni iyi ettin ben de seni iyi ğim.

Artık Celileyi dinlemek istemi rum. Vicdan azabımı saklamak yüzümü yastıkların içine gömüyo rum.

Celilenin küçük karyolası kinin yanında. İsviçrede odalarımız ayrıydı. Şimdi buradaki gibi bir sessizlik ve gecenin teşvik yalnızlığı içinde, iztıraptan inlemeden, sayıklamadan onunla hiç yalnız kalmamıştık. Roller değişmişti. Bu akşam zayıf olan ve titreyen Celileydi:

— Yoksa senin canını mı sıkıyor Niçin mahzun duruyorsun?

— Bilmiyorum... Senin için pişman oluyorum...

Bu akşam Celile benim göğsüm üzerinde himaye arayan, kocaman bir küçük kız oluyordu. Ben onu himaye etmek sırası bende... tün bana karşı yaptığı fedakârlıkları

(Devamı var)

SPOR

Bugün

Edirne - İstanbul bisiklet yarışı büyük merasimle başlıyor.

Bugün yarışa girecek olanlardan Talât ve Kirkor

İstanbul ile Edirne arasında gidiş ve geliş olmak üzere 488 kilo metro bisiklet müsabakasına bu sabah saat 7,30 da büyük bir merasimle başlanacaktır.

Bu müsabakalara İstanbuldan Kirkor, Abdullah, Turgut, Haralambo, Agop, İzmirden: Bayram, Cihat, Salâhattin, Mustafa, Kocaeliden: Mithat, İbrahim, Kadri, Edirneden: Cihat, Eskişehirden: Osman, Faruk, Ali, Halil, Zekeriya, Mehmet, Faik, Konyadan: Ahmet iştirak etmektedir.

Bisikletçiler bu akşam Edirneye vasıl olmuş olacaklardır. Bu gece orada geçirildikten sonra, yarın Edirneden hareket edilecek Cumartesi günü İstanbula varılacaktır. Dün bu müsabakaları filme alacak sinemacılar şehrimize gelmişlerdir. İki bin metrelik uzunluğunda olan bu film memleketin her tarafında gösterilecektir.

İstanbul - Edirne yarışının esasları

İstanbul, 18 (A.A.) — İstanbul - Edirne — İstanbul bisiklet yarışı komitesinden tebliğ edilmiştir:

1 — İstanbul — Edirne, Edirne — İstanbul olmak üzere iki etap olarak 480 kilometrelik bir yarış tertip edilmiştir.

2 — Yarışa, 19/5/1938 perşembe günü sabah saat 7,30 da Taksim Cümhuriyet anıtı önünden başlanacak ve ayni gün Edirneye varılacaktır.

3 — Yarışa, Ankaradan 8, Eskişehirden 7, Kocaeliden 3, İstanbuldan 5, Edirneden 3, İzmirden 4 ve Konyadan bir koşucu olmak üzere 31 bisikletçi iştirak edecektir.

4 — 21/5/1938 cumartesi günü sabah saat 7,39 da Edirneden hareket edilecek ve ayni gün İstanbula dönülecektir.

5 — Yarışın bitiriş yeri Topkapıdadır.

6 — Koşuda, Edirneye birinci olarak giren ve Edirneden İstanbula birinci olarak giren koşuculara birer bisiklet hediye edilecektir.

7 — İki etap'ın zaman itibariyle birinci olan koşucu ile ayrıca birinci gelecek takıma birer kupa hediye edilecektir.

8 — Takımlar dörder kişi olarak teşkil edilmiş olup bunların ilk üçü tasnife dahil olacaktır.

Takımların dışında kalan koşucular, fert olarak derece alırlar.

9 — Yarış birincileri hediyelerini, 21/5/1938 cumartesi günü akşam saat 18 de Taksim stadyomunda alacaklardır.

İki top maçı

Bugün idman şenliklerinden sonra saat 15 te İstanbul Askerî Mektepler şampiyonu olan Kuleli ile Piyade Atış okulu subay takımları arasında hendbol maçı yapılacaktır. İstanbul Ajanlığı tarafından galip takıma ayrıca bir kupa verilecektir. Bundan sonra da yine Bölge tarafından konulan bir kupa için Anadoluhisarı ile Galata gençleri futbolde karşılaşacaklardır.

Klübün daveti

Klübümüzün 30 uncu yıldönümü 22/Mayıs/938 Pazar günü ve akşamı klüp merkezinde kutlanacaktır. Bütün üyelerin mezkûr gün saat 13 te klüpte bulunmaları bildirilir.

Program: Gündüz (saat 14) Açılış İstiklâl marşı, Geçit resmi, söylev (Asbaşkan Vahdet tarafından), İstanbulspor - Anadolu voleybol maçı, Emekli sporcular tarafından futbol maçı, Fenerbahçe - Anadolu futbol maçı.

Akşam (saat 21) Eski Üsküdar Musiki cemiyeti tarafından alaturka konser, caz, dans ve muhtelif eğlenceler.

Anadolu klübü

Anadolu Spor klübü 30 uncu yıldönümünü idrak edecektir. Bu eski klübümüzün âzaları bu münasebetle klüp binasında bir toplantı yaparak bu mesut hâdiseyi kutlulayacaklardır. Anadolu Spor klübü âzalarına bu vesile ile tebrikte bulunurken istikbalde daha çok varlıklar göstermesini temenni etmek hakkımızdır.

Altılar Muhteliti Ankaraya gidiyor

Bu hafta Fenerbahçenin yerine deplasman maçları yapacak olan Altılar Muhteliti yarın saat 9 da Ankaraya hareket edecektir. Gidecek kafileye eski futbolculardan Beykozlu Kelle İbrahim riyaset edecektir.

Genç Takımların maçları

Cumartesi günü deplasman maçlarından evvel Taksim stadyomunda İstanbulspor - Galatasaray genç takımları ve pazar günü de Galatasaray - Beşiktaş genç takımları karşılaşacaklardır.

Pazar günkü büyük güreşler

Pazar günü Beşiktaşta Şeref stadında büyük güreş müsabakaları yapılacaktır.

Müsabakalara Tekirdağlı Hüseyin, Mülâyım, Kara Ali ve Amerikalı Şerman girecektir.

Bu dört pehlivan aralarında kura ile karşılaşacaklar ve çiftlerden kazanacaklar ayni günde birbirlerini yeninciye kadar final karşılaşmasını yapacaklardır.

Bu suretle biribirlerine meydan okuyan bu pehlivanlardan en kuvvetlisi meydana çıkmış olacaktır.

Altı kişilik takımlar arasında kupa maçları

Fatih Halkevi tarafından tertip edilen altı kişilik takımlar arasında kupa maçlarına bugün Karagümrük sahasında başlanacaktır.

Galip gelene Halkevi kupası verilecektir.

HİLÂL İSTANBUL VOLEYBOL ŞAMPİYONU OLDU

İstanbul voleybol ajanlığı tarafından tertip edilen İstanbul voleybol şampiyonluğu neticelenmiştir.

Yapılan müsabaklar neticesinde Hilâl klübü 23 puvanla İstanbul voleybol şampiyonu olmuştur.

2 inci Feneryılmaz 22 puvan, 3 üncü İstanbulspor 21 puvan, 4 üncü Eyüp 17 puvan, 5 inci Beykoz 14 puvan 6 ıncı Anadolu 6 puvan, 7 inci Galatasaray 1 puvan almışlardır.

RADYO

İstanbul Radyosu

19 Mayıs 938 Perşembe

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla Türk musikisi, 12.50 Havadis, 13.05 Plâkla Türk musikisi, 13.30 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: 18.30 Spor ve gençlik bayramı: Hamit Öngünsu: Yüksek Öğretmen okulu direktörü. 18.40 Plâkla dans musikisi, 19.15 Spor musahabeleri: Eşref Şefik, 19,55 Borsa haberleri, 20,00 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikis ve halk şarkıları, 20.45 Hava raporu, 20,48 Ömer Riza tarafından arapça söylev, 21.00 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı), 21,45 Orkestra, Suppe: Poet ve peyzan, Çaykovsky: Alegro kongraçya, Doniçetti: La fiy dö rejilman, 22,15 Ajans haberleri, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23.00 Son.

AVRUPA RADYOSU

SENFONİLER: 12.15 Roma kısa dalgası: Senfonik konser. 21.15: Londrada verilecek Senfonik Avrupa konserini muhtelif postalar nakledecektir. 21 Bükreş: Senfonik konser (Beethoven). 22.05 Devamı). 21.50 Belgrat Senfonik konser (Bruckner).

KONSERLER: 7.10 Berlin kısa dalgası: Halk musikisi (8.15 Devamı). 12 Berlin kısa dalgası: Karışık program. 13: Hafif musiki. (14.30: Devamı). 12.15 Roma kısa dalgası: Hafif musiki. 13.25 Bükreş: Sibiçianu orkestrası (14.30: Devamı). 14.40 Roma kısa dalgası: Musikili program. 16.30 erlin kısa dalgası: Küçük konser. 17.10 Prag: Fok orkestrası. 17.45 Berlin kısa dalgası: Hafif konser (18.50: Devamı). 18.10 Prag: Musikil çocuk programı. 18.30 Peşte: Dohnanyi'nin idaresinde opera orkestrası. 19 Ostrava: Armonik musikisi. 19.15 Berlin kısa dalgası: Neşeli neşriyat. 19,20 Prag: Bando muzika. 19.30 Brüno: Hafif müntehap musiki. 20.15 Yüksek dalgalı Romanya: Romen halk musikisi. 20.30 Roma Bari: Karışık musiki. 21 Viyana: Hafif musiki konseri. 21.30 Florans; Napoli: Bando muzika: 23.30 Viyana: Halk musikisi ve hafif parçalar.

OPERETLER: 22 Roma; Bari: «Cin-Ci-Lâ» işimli operet piyesi. 22 Milâno; Torino: «Madonna İmperia» isimli musikili piyes. (Müteakiben bir opera temsili). 20.15 Bükreş. Oda muskisi konseri.

RESİTALLER: 11 Berlin kısa dalgası: Chopin'in fantazi piyano eserlerinden. 11.15 (Schubert'in şarkılarından). 18.30 Berlin kısa dalgası: Güzel seslilerin plâklarından. 18.40 Prag: Şarkılı konser. 19.20 Belgrat: Viyolonsel konseri. 20 Belgrat: Halk şarkıları. 20.10 Viyana: Cenup Almanları (Südet) şarkıları. 23.35 Prag: Piyano konseri (Schuman).

DANS: 19.02: Bükreş. 23: Florans; Napoli. 23.15: Belgrat.

MUHTELİF: 19.10 Bari; Roma kısa dalgası: Arapça musikili program. 20.37 Bari: Musikili Türkçe program. 21.15 Bari: Yunanistana mahsus musikili program.

Japonlar, büyük bir taarruzda

Çinlilerin çok zayiat verdikleri bildiriliyor

Hankov, 18 (A.A) — Çin askerî menabiinden gelen telgraflar, Japonların Huşov'un ihatası hareketine devam etmekte olduklarını kabul etmektedir Şehrin cenubunda şiddetli muharebeler cereyan ediyor.

Hankov, 18 (A.A.) — Minşuan'ın kırk kilometre kadar şimalinde Lunghai demiryolunun garp mıntakasında şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Çinlilerin zayiatı coktur. Hunan fırkası kumandanı general Lipifan ile Kvangsi fırkası kumandan muavini general Şavyuan ölüler arasındadır.

Mussolinin nutku

Bir İngiliz Lordu bu hususta bir anket yapmıya memur edildi

Londra, 18 (A.A.) — Lort Pört'ün Fransa ile İtalya arasında müzakereler yapılmakta olduğu bir sırada Fransa hakkında pek o kadar hayırhah olmıyan bir takım ifnaları ihtiva etmesi sebebile Londrada oldukça nâmüsait bir tesir yapmış olan Cenova nut kanun hakiki medlûlü hakkında bir anket yapmağa memur edilmesi muhtemeldir. Lort Pört'ün bu bapta teşebbüslerde bulunmıyarak sadece İngiliz — İtalyan itilâfının aktinden pek az sonra bu nutkun muhtelif İngiliz mahafilinde hâsıl etmiş olduğu fena tesire nazarı dikkati celbetmesi muhtemeldir.

EYÜPSULTAN — RAMİ YOLU

Belediye Eyüpsultanla Rami arasındaki yolu da bu sene yaptımıya karar vermiştir.

SİNEMA

Artistlerin güç idmanları ve vücut güzellikleri

Sinema artistlerinden bir çoklarının vücutleri bütün seyircileri hayran bıraktığı gibi, çok muntazam ve mütenasiptir.

Asrın Venüsleri Holivud'un stüdyolarındadır.

Fakat artistler bu vücutlerinin güzelliğini kazanmak ve muhafaza etmek için akla gelmedik zorlu idmanlar yaparlar.

Kürek çekmek, lobut yapmak, ata binmek ilâh gibi sporlarla hergün muntazam bir şekilde meşgul olurlar.

Dorothy Granzer'i vücudünün tenasübünü bozmamak ve fazla etlerini eritmek için gayet güç hareketler yapıyor.

Resim, artistin vücudünün elâsticiyetini göstermesi itibarile şayanı dikkattir.

Kısa film haberleri

BİR KADININ İSTİKBALİ

Magda Schneider ve Karin Hardf yeni çevrilmekte olan (Bir kadının istikbali) isimli filmde baş rolleri almışlardır.

Rejisör Josef von Baky'dır.

Bu filim meşhur muharrir Alic Syttkens'in (Akşam yemeğine gelmiyeceğim!) isimli romanından iktibas edilmiştir.

SİYAH VANLYALAR

Olga Tchechowa'nın son filmi (Siyah Vanlyalar)dır. Rejisör Nungio'dur. Filim geçen hafta Berlinde gösterilmiştir.

THEODOR LOOS'UN YENİ ROLÜ

Meşhur dram aktörü Theodor Loos, «Esrarengiz L. B. 17» isimli casus filminde baş rolü almıştır. Filmin çevrilmesi devam etmektedir.

BİR KADIN UZAKLARA GİDİYOR

Hilde Grüker ile Otto Wernicke'nin baş rolleri aldıkları (Bir kadın uzaklara gidiyor) isimli filminin çevrilmesine başlanmıştır.

BİR AŞK ETRAFINDAKİ DEDİKODULAR

Gustav Förhlich ile arkadaşlarının hazırladıkları film (Bir aşk etrafındaki dedikodular) isimli meşhur Alman romanıdır. Film eylüle kadar bitmiş olacaktır. Stüdyodaki sahneleri çekilip bitmiştir.

RAHAT DURMIYAN KIZLAR?

Berlinde ilk defa geçen hafta gösterilen bu filmde baş rolü Käte von Nagy almıştır. Filmin mevzuu dört genç kızın hayatıdır. Lisede beraberce arkadaşlık ederek diploma alan dört kız evlerine çekildikten sonra tabiî kısmetlerini bekliyecekler. İşte günlerden bir gün, hiç biribirininden ayrılmıyan bu 4 samimî arkadaşın karşısına güzel, yakışıklı bir genç çıkarsa ne olur? Tabiî rahatsızlık başlar. İşte filmde bu sahneler çok canlı bir şekilde gösterilmektedir.

AŞK HUSARI

Magda Schneider «Aşk Husarı» ismindeki filmde Paul Lavor ile birlikte baş rolü almışlardır.

Husa hayatını gösteren filim baştan başa Macar yaşayışını perdeye aksettirmektedir. Bu sebeple filme (Macaristan) ismini vermeği bile düşünmüşlerdir.

Çingene musikisi, çardaş, tabiî filmde birinci derecede ehemmiyetlidir. (Paprika)dan sonra brinci derecede Macar filmi sayılan (Aşk Husarı) yakında bitecektir.

Almanyada üç gemimiz daha kızağa konuyor

Bunlar beşer bin tonluktur; vapurlarda lüks tertibat ve yüzme havuzları var; 9 vapur yaz sonunda gelecek

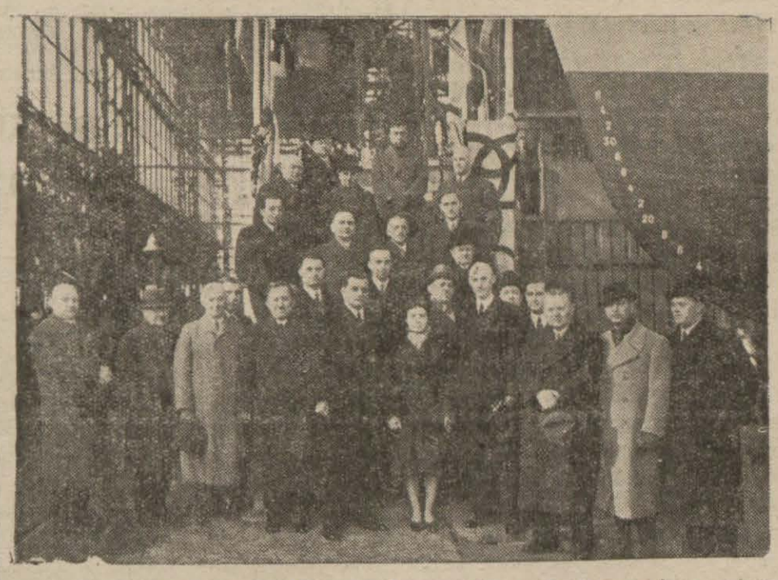

Almanyada Denizyolları için inşa edilmekte olan posta vapurlarından 5000 tonluk üç geminin de yakında kızağa konma merasimi yapılacaktır. Bu üç vapurdan ikisi Balkanlar arası ve bilhassa İskenderiye seferlerine tahsis edilecektir. Vapurlarda çok lüks tertibat ve bilhassa yüzme havuzları bulunacaktır. Diğer taraftan Marmara ve Mersin hattı vapurlarının inşaları çok ilerlemiştir. Bu üç taneden başka diğer 9 posta vapuru bu yaz sonuna kadar tamamen limanımıza gelmiş olacaktır. Marmara hattı vapurlarından Sus'un denize indirilme merasimi yapıldığını yazmıştık. Yukarıki resimde bu merasimi görüvorsunuz.

BULMACA

Bugünkü bilmece

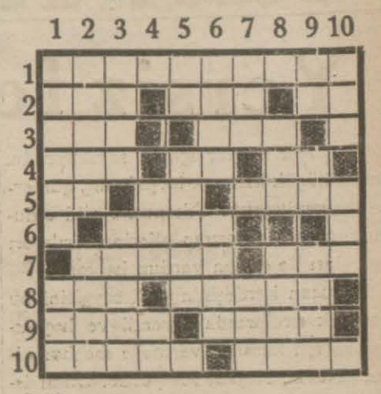

Soldan sağa:

1 - İstanbulda meşhur bir yer, 2 - Kış, peygamber, 3 - Büyüğümüz, film kumpanyası, 4 - Tatlı, olmaz, 5 - Muvafakat, 6 - Oyuncak, 7 - Bir lokma, rakkam, 8 - Hisse, çalışan, 9 - İnsan, nebat, 10 - Peçe, İtimada lâyık.

Yukarıdan aşağı:

1 - Büyükler, ârıza, 2 - Uzuv, çocukla meşgul, 3 - Bir dağ silsilesi, Kızak 4 - Bir nevi toprak, 5 - Oyuncak, 6 - Sistem, Bir nevi keçi, 7 - Söz, Bir mıntakamız, 8 - Yüksek, mahkeme kararı, 9 - Yemeğe muhtaç, Çok olmayan, hayvan, 10 - Çok iyi, birdenbire.

Dünkü Bilmecenin halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	H	E	Y	E	T	■	S	I	R	A
2	İ	V	İ	C	A	Ç	■	C	I	K
3	M	E	T	E	■	I	■	A	Y	A
4	A	T	İ	■	A	R	A	R	A	T
5	Y	■	K	U	R	A	■	■	■	■
6	E	Ş	■	S	■	K	İ	N	■	Y
7	■	U	S	T	A	■	F	■	F	A
8	K	■	■	V	S	A	R	E	■	N
9	Ö	R	■	R	A	B	A	T	■	M
10	S	E	D	A	■	İ	T	İ	L	A

Yeni M. M. ve Başvekâlet binaları

Ankara, 18 (Hususî) — Yeni Büyük Millet Meclisi binası ile Başvekâlet ve Hariciye Vekâleti binalarının yapılması için taahhüt icrası hakkındaki kanunlar verilmiş, taahhüt salâhiyetini dört buçuk milyon liradan yedi buçuk milyon liraya çıkaran bir kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır.

—«o»—

Hatayda 300 Ermeni nasıl tescil edildi?

İskenderun, 18 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Dün Kırıkhana 15 kamyon içinde Suriye ve Lübnanın muhtelif yerlerinden 300 kadar Ermeni geldiği ve bunların muhtar şehadetnamelerile tescil ettirilecekleri haber verilmektedir.

İki Türke ateş açıldı

İskenderun, 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Arsul'da Türk yazılmak istiyen Eti Türkler üzerine jandarmalar tarafından iki Eti Türkün üzerinde tabanca bulunması vesilesile ateş açıldığı bildiriliyor.

—«o»—

Panayır yerlerine ait tayyare resimleri

Ankara, 18 (Hususî) — Tayyare resmi hakkındaki kanunun bazı hükümlerini değiştiren kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyiha esaslarına göre plâjlara ait bilet bedelinden alınmakta olan resim ilga edilmekte, hususî müsaade ile kurulan beynelmilel panayır sergiler için de açılacak tiyatro, sinema, sirka ait duhuliye biletlerinin resmi panayır ve sergilerin devam müddetince bu vergiden istisna olunmaktadır.

Yeni kartpostallar ve pullar

Ankara, 18 (Hususî — Üç, beş veyahut yedi buçuk kuruşluk kıymetin de soğuk damgalı posta kartları tedavüle çıkarılmıştır. Bunlardan çü kuruşluklar memleket için, yedi buçuk kuruşlukları da haricî muhabere lere kullanılacaktır

Yeni pullar çıktı

Ankara, 18 (Hususî) — Üç beş ve yedi buçuk kuruş kıymetli soğuk damgalı posta kartları tedavü le çıkarılmıştır. Bunlardan üç kuruşluklar memleket için, beş kuruşluklar Balkan Antantı memleketleri. dahilî yedi buçuk kuruşluklar da haricî muhaberatta kullanılacaktır. Ye-

HİKÂYE

Yersiz fedekârlık

Nevincik ateşler içinde sayıklıyordu. Anjin küçük kızı çok hırpalamış, günlerce kıvrandırmıştı. Tıkanacak gibi olduğu sıralarda ablasının ellerine sarılıyor; bakışları ile ondan yardım istiyordu.

Füruzan kardeşinin gizli sevgisini bu hastalık sıralarında öğrendi ve hayatının en içli kararını vermeğe mecbur oldu. Nevin, Nejadı seviyordu. Onun ismini sayıklıya sayıklıya geçen gecelerde Füruzan, iki ayrı acının kıskacı arasında bunalmış, kalmıştı. Bir yanda kardeş sevgisi onu fedakâr olmağa sevkediyor; diğer taraftan kuvvetli aşkı isyan hamleleri ile ruhunu hırpalıyordu.

Kardeşinin iyileşmeğe yüz tuttuğu günlerin birinde onunla uzun uzun konuştu. Çok sevdiği bu küçük kızın hayalini kıramıyacağı, yüreğinde derin bir aşk yarası ve ayrılık acısı bırakamıyacağı için sevdiği adamdan ayrılmağa karar verdi.

Nejad, bir akraba çocuğu olduğu için sk sık eve gelirdi. Toplantılara, sinemaya, tiyatroya, konsere falan giderler; ailece yapılan kır gezintilerinde bazı bir su başında, bazı deniz kıyısında, bazen de gölgeli yollarda başbaşa gezebilirlerdi.

Füruzan ağır başlı bir kız olduğu için hislerini, mantığının süzgecinden geçirmeden açığa vurmaktan çekinmişti. Tam bir yıl düşündükten sonra Nejadın karısı olabileceğine aklı kesmiş ve bir akşam genç adamın dudağa düşen sevgisini dinlemekte mahzur görmemişti.

Nişanlanacakları sırada araya Nevinin hastalığı girmişti. Şimdi de dışa vuran gönül döğümü bu evlenmeyi büsbütün memnu bir hale sokmuştu.

Füruan Nejaddan ayrılırsa çok ıztırap çekeceğini biliyordu. Çünkü uzun yıllar arasında kökleşen, derinleşen bu arkadaşlık bağı, temiz bir aşka dönünce genç kız, hayatı büsbütün bu sevginin arkasından görmeğe alışmıştı. Fakat kardeşinin de sevdiği bir adamın hayatına karışmak ona çirkin görünüyordu.

Hiç bir zaman saadeti içine sinmiyecek olduktan sonra yolun başlangıcında iken dönmek elbette daha doğru bir şeydi. Aradan çekilmeğe karar verdikten sonra Nejadı Nevine yaklaştırmak işi kalıyordu. Çok elîm olmakla beraber dişini sıkacak, küçük kızın saadeti için çalışacaktı.

Önce Nejadı kendinden uzaklaştırmak için onun zıddına giden hareketleri yapmağa başladı. Nejad saçlarını ortadan ayıran, tırnaklarını kan gibi kızıla boyayan, iki sözün başında kahkaha atan, karşısındakini incitmek için dinlediği sözlerde falso arayan, erkek arkadaşları ile lâübali olan kızlardan hoşlanmazdı.

Nejad sevdiği kızda baş gösteren bu değişikliği gördükçe şaşırıyor, onunla yalnız kalmak, sitem etmek istedikçe mânasız bir kahkaha, soğuk bir şaka ile karşılaşıyordu.

Bu arada Nevin Nejadın bir gölgesi haline gelmişti. Füruzan Nejadın ketüm olduğunu bildiği için kardeşine kendine aid hislerinden açılmıyacağından emindi.

Mevsimin en güzel balosu için hazırlanıyorlardı. Giyecekleri tuvaletlerin renkleri, seçilecek çiçekler, çanta ve isharpin gibi şeyler günlerce onları oyaladı. Nihayet balo gecesi tam sokağa çıkacakları sırada Füruzanın bir kaprisi evi allak bullak etti. Nevin bu baloya gitmeği o kadar istiyordu ki, annesi Nejada israr edince genç adam sesini çıkaramadı. Ve o gece Füruzanı affetmiyeceğine içinden bin kere yemin etti.

Nevin mükemmel eğleniyor, iki sözün aarsında saadetinden bahsediyordu. Nejadı piste sürüklüyor, oradan büfeye götürüyor, sonra yıldızlara karşı konuşmak ihtiyacı ile taraslara çıkarıyordu.

— Nejad ağabey sen eğlenmiyor musun?

— Hep ayni şeyler. Dans, muzik, içki. Değişiklik olmalı değil mi?

— Benim için bütün bu şeylerin hepsi yeni. Şimdiye kadar lise talebesi idim. Balolara gelmek yasaktı.

— Saadetin buradan mı geliyor küçük?

— Yok.. O kadar da değil. Seviyorum.

— Aman küçüğüm bu yalanı ağzına alma. Yanarsın. Sevgi, inanış, bağlanma falan gibi şeyler hep yalan, hep bir avuç saçmadır...

— Beni korkutuyorsunuz.

— Kork ve kaç. Mesud olmak istersen sevme.

— Şaka söylüyorsunuz değil mi? Sevmeden yaşamağı aklım almaz benim. Hayatın mânası bence o dur. Ruhu temizliyen, hayatı güler yüzle kabul ettiren tek kuvvet muhakkak ki o...

— Bunları sana sevgilin mi öğretti?

— Sevgilimin sevgimden haberi yok ki.

— Ezbere birşey desene!

— Sen sevmiyor musun Nejad ağabey?

— Ben kadınların kalbsiz, nankör ve egoist olduklarına inandığım için onlardan iğreniyorum.

Artık Nevin için balonun ışıkları kararmış, kokular dağılmış, müzik kaba bir zırıltı halini almıştı. Salonu terkettiler.

Aradan birkaç ay geçmişti. Nejad hiç görünmüyordu. Füruzan gönül acısını unutmak için kendisini tam mânası ile işine vermişti.

Bir gece Nevin ablasının yatak odasına çıktı. Uzattığı saçlarını omuzlarına bırakmış, ateş renkli pijamasını giymişti. Divana uzanarak kitap okuyan ablasının kollarına atıldı.

—Canım, saadetimi sana müjdelemeğe geldim. Öpmez misin beni?

Hayatında en çok sevdiği bu küçük ses onu acı ve tatlı bin bir hatıranın dalgasına kapıp sürükledi.

— Ne düşündün? Abla, abla yarın nişanlanıyoruz. Sen de onu o kadar çok, o kadar çok seveceksin ki.

— Eniştem olacak ha?

— Evet Nonocum.

— Bana hiç bahsetmemiştin... O geceden sonra... Demek gizli gizli buluştuğunuz için artık eve gelmiyordu?

— Nasıl eve gelirdi, henüz karar vermeden?!

— Kimden bahsediyorsun sen?

— Kimden olacak. Sevgilimden, Nebilden tabiî...

— Ya Nejad, Nejad ne oldu?

Küçük Nevin zembereği boşanmış bir makine gibi uzun süren bir kahkaha kopardı.

— Nonoşum, öyle kalbsiz bir adamla, bir kadın düşmanı ile mesud olmama hiç imkân var mıydı? Ben onu daha şu meşhur balo gecesi kalbimden söküp atmıştım. Hem onu şakacıktan sevdiğimi sonradan anladım.

— Şakacıktan sevgi olur mu?

— Tabiî. O zaman henüz talebe sayılırdım. Bir çocukluk hevesi idi o.

— Ya?!...

Nevin saatlerce nişanlanacağı gencin meziyetlerini, başbaşa yaptıkları gezintileri anlattı. Füruzan, saadeti yoluna kendi içli aşkını koyduğu küçük kızı odasına yolladıktan sonra divanın üstüne kapanarak yersiz fedakârlığı için ağladı, ağladı...

Mükerrem Kâmil Su

İSTİFA EDEN NAZIRLARDAN BİRİ

Londra, 17 (A.A.) — Lort Svintonun istifasını dün akşam Lort Vayrın istifası takip etmiştir. Mumaileyh, resmî mühim bir idare makamı işgal etmemiş olmakla beraber son seneler zarfında hava inşaatının tensikinde

ALMANYANIN ESKİ VİYANA SEFİRİNİN KÂTİBİNE NE OLDU?

Viyana, 17 (A.A.) — Geçenlerde Avusturya — Çekoslavakya hududu yakınında Tuna nehrinden çıkarılmış olan cesedin hüviyeti zabıta tarafından tayin edilmiştir. Bu ceset, B. Fon Papenin eski kâtibi olup Viyanadaki Alman sefaretinde ataşe bulunan Baron Fon Kettelere aittir.

Bu zatın gaybubeti geçenlerde haber verilmiştir.

İZMİRDE BİR KATİL ASILDI

İzmir, 17 (A.A.) — Mahkûm olduğu ölüm cezası Kamutayca tasvip edilen katil Osman bu sabah hükûmet meydanında asılmıştır.

BERGAMA KERMESİ

İzmir, 17 (A.A.) — Bir hafta devam etmek üzere Bergama kermesi bu ayın 22 sinde başlıyacaktır. Bergamaya gidecekleri ağırlamak üzere tedbirler alınmıştır. Bu eğlencelerde vazife alan genç ihtiyar birçok köylü cirit, ve at koşuları için hazırlanmışlardır. Kermese iştirak edecekler Kozak yaylasındaki çamlıklarda ve Candralı plâjında unutulmaz günler yaşıyacaklar ve harabeleri de gezeceklerdir.

Bir fikir

Mahalle pazarları çoğaltılamazmı?

«Belediyeler, hâller inşa edinciye kadar; köylüleri şehire getiren yolları yaptırıncaya kadar; alanlarla satanı simsarlardan - kabzımallardan kurtarıncaya kadar yegâne yapılacak iş.. Avrupada yapıldığı gibi mahalle pazarlarının tekessürünü temin etmektir.

Malûmudur ki bunlar mahallelerin münasip bir mahallinde ve açıkta olarak toplanır ve işleri bitti mi çekilir gider.

Faidesi? Dükkâncıları tefekküre ve insafa icbar eder. Fiatleri istedikleri gibi enpoze edemezler. Zira pazarcılarla dükkâncılar arasında bir nevi rekabet hasıl olur.

Hatırlıyorum. Çocukluğumda, büyük babamın hanesinde yerleşen Nümunei Terakki mektebine devam ederken Şehzadebaşında bir salı pazarı vardı. Ve duyardım o zamanlar: Çarşamba, perşembe (ilh) pazarları da varmış. Hattâ hâlâ sadası kulaklarımdadır; birçok adamlar taze et almak için her iki günde bir Fatih pazarına gittiklerini söylerlerdi!..

Şimdi de böyle pazarlar olmalıdır. Ve varsa, adedleri ziyadeleştirilmelidir. Kontrol bakımından faidesi olur. Satılan malın nev'i ve cinsi görülür. Fiat de hiç olmazsa şöyle böyle bir vasatı bulunur. Bir faidesi de köşede bucakta kalan yaya satıcılara bir yer verilmiş, bir ekmek parası kazandırılmış olur.

Avrupada.. Pariste, Londrada, Brükselde, Romada ve hemen her şehirde mahalle pazarları vardır.

Her sabah saat dokuzdan itibaren saat on üçe kadar devam eder. (Dokuzdan evvel açtırmazlar. Sabahları evleri rahatsız etmesin diye). Herkes: Madamlar, mösyöler, aşçılar ve hizmetçiler alessabah mahallelerindeki pazar koşar. istediği şeyin istediği gibisini alır işini görür. Bu pazarlarda yağ, süt, tereyağ, et, sebze, meyvalar vardır, tavuklar, hindiler, yumurtalar günü gününe köylerden geldikleri için derhal satılır.

Bu pazarlardan pazıları (Hele Pariste) meselâ (Feliks-pöten) gibi büyük ve meşhur bakkal dükkânlarının tâ önünde kuruldukları için birçok kerreler bu dükânlar pazardan daha ucuza satarlar. Ve sattıkları malı evlere kadar da götürdüklerinden bu kolaylık sayesinde elbet müşteri celbederler.

Pazar mahallelerinin de belediyece mukayyed ve mükeffel ve numaralı ve adedleri mahdud küfecileri olduğundan bunlarda; fakat ufak bir para mukabilinde alınan eşyayı alanın evine kadar naklederler; ve saat on üçten sonra pazardaki işlerini bırakırlar kendi işlerine giderler.

Bu küfecilerden birisi idi ki: Nis şehrindeki bir mahalle pazarından Paristeki operaya (bas) olmuştur! Olabilmiştir: Zira hamallıkla hayatını kazandıktan sonra boş kalan saatlerini heves ve istidadı arkasından koşturmuş, dostlarından gördüğü teşvik ve himaye ile şan dersi alabilmiş, nihayet Paris konservatuvarından çıkarak operaya kadar sıçramıştır.

Parisin çiçek pazarları da mebzuldür. Bunların çiçek fiatlerinin ucuzlamasında medhali vardır. Fransada hemen hemen çiçeksiz ev bulunmadığı için çiçek yetiştiren birçok köyler ve kasabalar bu yüzden fevkalâde istifade etmektedirler.

Muhakkaktır ki, belediyelerin hâller inşa etmesi, kiralaması, kendisine varidat temin etmesi çok iyi ve doğru bir şeydir. Hem de sıhhîdr. Emniyet bahştir. Fakat mahalle pazarları da ufak tefek birer hâl demek olduklarından şehir için hâller kadar faidelidir. Parisin hâli) dünynın en meşhuru olduğu halde Pariste ikiyüzü mütecaviz mahalle pazarları vardır. Ve bunlar en ucuz yerlerdir.

Parisin hâli sabahın beşinde açılır. Ve tabessabah gece gezintilerinden canlarını kurtaranlar bu hâlin resturanına koşarlar sıcak tavuk çorbası içerler; çok meşhurdur!.

Semih Mümtaz S.

Elektrik fiatları da çok ucuzlayacak

Baş tarafı birinci sayfada

senede ödeyecektir.

İki taraf hukuk adamları satış mukavelesinin esasları üzerinde görüşmektedirler. Bu işlerin de bir hafta içinde bitirilerek mukavelenin imza edilmesi muhtemeldir.

Yalnız hatırlardadır ki, bundan bir müddet evvel Nafıa Vekâleti Elektrik şirketinin İstanbul halkından birçok seneler zarfında muhtelif suretlerle milyonlarca lira fazla para aldığını meydana çıkarmış ve bu parayı da şirketten istemişti. Şimdi ise şirketin 11 milyona satın alınması hakkındaki haberler arasında bu meseleden bahsedilmemektedir. Diğer arkadaşlarımızın da temas etmedikleri bu nokta etrafında vakit darlığından biz de malûmat almağa imkân bulamadık.

Diğer taraftan bu mes'ut netice hakkında bu işlerle alâkadar bir zat dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Elektrik şirketi şimdiye kadar, iptidaî bir tesisatla işini yürütmek ve zengin olmak sevdasında bulunuyordu. Fakat buna karşı hükûmetimiz de İstanbul halkının menfaatleri ile yakından alâkadar olmakta idi ve bu ecnebi şirketini de eline almak kararını vermişti.

İşte nihayet görüyorsunuz ki, senelerce İstanbulun üstüne bir kâbus gibi çöken, halkın kanını emen bu ecnebi müessesede bugün yok olmuştur. Bundan sonra halktan türlü bahanelerle fazla paralar alacak bir elektrik şirketi kalmamıştır. Sizi temin ederim ki halk, pek yakında çok ucuz elektriğe kavuşmuş olacaktır. Ayni zamanda da cereyan kesilmeleri ve kontaktlar ve bu gibi diğer ârızaların da tamamile önüne geçilecektir.

Halkımız, yakın zamanlarda modern tesisat ve ıslahat sayesinde bütün ihtiyaçlarını ucuz ve en emniyetli şekilde elektrikle yapacaktır.

Yeni nesil mektebinde yapılan müsamere

Yeni nesil mektebinde yapılan müsamerede küçükler

Eski Fransız Hariciye Nazırının bir fikri

Yeni bir Milletler Cemiyeti kurulabilir

Bu cemiyete Türkiye ve Yugoslavya ile diğer milletler girmelidirler

«Yeni Sabah» İngilterenin eski Bahriye ve Maliye nazırı Vintson Çorcil'in bir maaklesini tercüme etmişti. Bu makalede İngilterenin yeni hava kuvvetleri mevzuu bahsoluyor, mümkün olduğu kadar sür'atle tayyare yetiştirmenin çareleri düşünülüyordu. Eski Fransız Hariciye Nazırı Pol Bonkur da bir makale neşretmiştir. Bu makalede Çorçilin son günlerdeki neşriyatından bahsederek Pol Bonkur diyor ki:

Çorçil İngiliz muhafazakâr fırkasının yaramaz çocuğudur. Kolay kolay uymaz Onun için vakit vakit ortaya birşey atar. Umumî harp esnasında uyanık vatanperverliğile herşeyi nasıl vazıh gördüğünü isbat eden bu adam harpten sonra da şu muvakkat sulhümüz içinde İngilterenin bir tarafa çekilmesi için meslektaşlarının fikirlerinin de yanlış olduğunu öylece görmüştür. Şimdi onu dinlemek ne büyük bir teselli oluyor.

Bilhassa aylardanber bazı devletlerin Milletler Cemiyetinden ayrılarak cemiyetin felce uğramasından beri bu müessesenin istinat ettiği esasların kıymeti gözönüne alınarak Milletler Cemiyeti içinde daha sıkı bir cemiyet tesisini telkin edenlere ne büyük tesellidir. Milletler Cemiyeti, fütuhat emellerinin mâniaya uğradığını görenler tarafından felce uğratıldı.Ve Çorçil, her vakitki gibi vazıh olarak müşterek emniyet esasında birleşecek, daha doğrusu öldürülen Milletler Cemiyetinden alınacak milletleri sıralamaktadır:

Türkiye, Yugoslavya, Romanya, Macaristan, Çekoslovakya, Bulgarsitan, Baltık devletleri, İskandinav devletleri ve hattâ Sovyet Rusya.

Bu «Ve hattâ» kaydı benim kendi fikrim değildir. Bizim (Fransanın) o kadar muhtelif olan muhafazakârlarının fikridir. Onlar için Rusya ile müttefik olmak o kadar zarurîdir.

Bu, Avrupanın % 90 ı demektir ki bu sulh ve sükün taraftarıdır. Bahrimuhitin diğer tarafında cesur Cümhurreisi Ruzvelt eğer bunu olmağa cesaret ederlerse bunların dünyaya hâkmi olacaklarını söylemiştir. Heyhat ki Lehistan bunlar arasında değildir. Hata kimin? Onun bizimle olduğu günlerindedir şimdi Lehistan Cenevrede, kendi mevcudiyetini borçlu olduğu bir siyasetin muarızı olmuştur.

Çorçil kendi tarzında buna cevap veriyor. Bu Almanyayı çevirmek değildir. Hayır. Bu mütecavz kim ise onun etrafını sarmaktır. diyor ki: «Eğer Almanya fena fikirler beslemiyorsa neden zorkuyor?. Ayni zamanda Almanya için de veremiyeceğimiz hiç birşeyi kendimiz için alıkoymak istemiyoruz. Eğer bu devlet hiç bir tecavüz fikri beslemiyor da yalnız kendi emniyetini düşünüyorsa birleşmelerini istediğimiz milletler arasına niçin o da girmiyor?»

Çorçilin bu sualine cevap olarak Pol Bonkur şöyle diyor:

«Her halde bütün bu cihetler Çorçil için vazıh değildir. Fakat Fransa? Mançesterde söylenen nutka Fransanın cevabı ne olacaktır? Bu nutkun ehemmiyeti ne kadar söylense azdır. Fransa - İngiltere askerî itilâfının daha genişletilmesi ile sulh için büyük bir ittifak husule gelmiş olacaktır. Bunu ben aylardan beri bütün arzularımın hülâsası halinde söylüyorum. Fakat zaman acele ediyor.»

Pol Bonkurun bahsettiği nutuk Çorçiiln Mançesterde söylediği nutuktur ki, bunda sabık Fransa Hariciye Nazırının bu makalesini almış olduğu fikirleri ileri sürmüştür. Sosyalist Pol Bonkur İngiliz muhafazakârlarının ileri gelenlerinden olan Çorçili anlatmak vesilesile şunu da söylüyor: Bir gün Cenevrede iken bana şöyle demişti:

— Bizim muhafazakârlarımız ile Fransız muhafazakârları arasında müşterek hiç bir nokta yoktur.

Bunu söyliyen İngiliz devlet adamı da muhafazakârlardandı. Eğer bu sözü doğru değilse herhalde Çorçil hakkında doğrudur.

ANKARADA

General Mariçin ziyaretleri

Atatürk dün Yugoslav generalini kabul etti

Baş tarafı birinci sayfada

garnizonu kumandanı general Mustafa Gökçe, deniz müsteşarı Sait Halman, hava müsteşarı albay Zeki Doğan, Millî Müdafaa Vekâleti hususî kalem direktörü Selâmi Tolunay, merkez kumandanı albay Demir Ali ve Yugoslavya elçiliği erkânı tarafından karşılanmıştır.

Başvekil adına Başvekâlet müsteşarı Kemal Gedeleç, ile Başvekâlet yaveri bahriye yüzbaşısı Baki ve hariciye vekili namına da hususî kalem direktörü Refik Âmir Kocamaz, muhterem misafirlerimize hoş geldiniz demiştir.

Bayan Kâzım Özalp da Bayan Mariç'i karşılamış ve kendisine bir buket vermiştir.

Bayan Mariç'e Başvekil namına da ayrıca bir buket takdim edilmiştir.

ZİYARETLER

Ankara, 18 (A.A.) — Bu sabah şehrimize gelmiş olan Yugoslav Harbiye ve Bahriye nazırı general Mariç, ikametine hususî daire ayrılmış bulunan Ankarapalasta kısa bir istirahati müteakip refakatinde bulunan zevat ve mihmandarları ile birlikte Çankayaya giderek defteri mahsusu imzalamış, bunu müteakip Büyük Erkânıharbiyede Mareşal Fevzi Çakmağı ve Millî Müdafaa Vekâletinde de Kâzım Özalp'ı ziyaret etmiştir.

Gerek Büyük Erkânıharbiye ve gerek Millî Müdafaa Vekâletine geliş ve gidişlerinde müşarünileyhe askerî merasim ifa edilmiştir.

General Mariç bundan sonra Hariciye Vekâletinde Hariciye Vekili ni ve Başvekâlette de Başvekil Celâl Bayarı ziyaret etmiş. ve bu ziyaretler iade edilmiştir.

ATATÜRK GENERAL MARİÇİ KABUL ETTİ

Ankara, 18 (A.A.) — Reisicümhur Atatürk bugün saat 15 de Yugoslavya Harbiye ve Bahriye nazırı orgeneral ekselans Mariç'i kabul buyurmuşlar ve uzun müddet neztlerinde alıkoymuşlardır.

Bu mülâkatta mareşal Fevzi Çakmak, Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp ve Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Aras hazır bulunmuşlardır.

Balıkesirde tayyare ihtifali

Balıkesir 18 (Hususî) — Hava şehitlerini anma töreni Cümhuriyet alanında yapıldı. Merasimde Korgeneral Sabit Noyan, Vali vekili ve Valî muavini hazır bulunmuşlardır. Merasimde piyade alayından genç bir subayımız bir hitabede bulunmuş, bunu müteakip öğretmen okulundan bir talebe bugünü heyecanlı bir şekilde anlatmıştır. Bundan sonra bir manga asker tarafından havaya üç defa ateş edilerek şehitler ve şehitleri temsil eden bayrak önünden resmigeçit yapılarak merasime son verilmiştir.

İNGİLİZ KRALININ PARİS SEYAHATİ

Londra, 17 (A.A.) — İving Standard gazetesinin bildirdiğine göre hariciye nazırı, haziran başlangıcında İngiliz kral ve kraliçesinin Parise yapacakları seyahat esnasında kendilerine refakat edecektir.

BELGRATTA BİR TOPLANTI

Belgrat, 17 (A.A.)— Yugoslav Rotarya klübünün heyeti umumiye içtimaına iştirak edenler Romen, Çekoslovak ve Bulgar muralıhasları da dahil olmak üzere Şövalye kral Alexsandrın mezarı önünde eğilmek üzere dün Planetza gitmişlerdir.

Yuvada saadet

Eşinize hoş görünmek mi istiyorsunuz?

Sürekli bir surette sevilmek istiyorsanız samimî, anlayışlı, müsamahakâr ve bilhassa iffetli olunuz!.... Diyor

Meşhur sinema yıldızı Marsel Şantal diyor ki:

Dünyada aşktan güzel hiç bir şey yoktur amma onun kadar tehlikeli, onun kadar korkunç birşeyin mevcudiyeti de tasavvur olunamaz. Aşk kadar yüksek bir hisle oynamak onu küçültmek, çok kuvvetli, pek güzel bir şeyi zavallı ve bayağı bir his haline getirmektir.

Sürekli bir surette sevilmek istiyorsanız herşeyden evvel samimî, anlayışlı, müsamahakâr ve bilhassa iffetli olmaya dikkat ediniz. Şayed sima itibarile güzelseniz bundan memnun olunuz. Lâkin cazibeniz varsa tanrınıza günde bin defa şükrediniz; zira cazibe güzellikten üstün bir nimettir.

Birçok romancıların kullana kullana müptezel bir hale getirdikleri «ilk bakışta gönülden âşık olmak» yavesine inananlardan değilim. Bir kadının güzelliğine, onun parlak meziyetlerine biran için kendini kaptıran erkekler vardır. Lâkin şayed bu güzelliğin arkasında bir şey yokda ve o kadının bütün kıymeti sırf yüz düzgünlüğüne dayanıyorsa erkekteki sevginin uzun müddet devam etmesine imkân tasavvur edilemez.

Bence aşkın, fakat derin ve devamlı bir aşkın esası herşeyden evvel anlaşmaktır. İki kuvvetli şahsiyetin ilk karşılaşışta birbirile çatıştıkları, hattâ çarpıştıkları görülmüştür. Lâkin bundan bu iki şahsiyetin sevişemiyecekleri mânası çıkarılamaz. Bilâkis bu ilk tesadüften çıkan kıvılcımlardan sürekli ve kuvvetli bir sevgi doğabilir. Zaten devam eden aşklar da böyle biribirni tartarak iyice anlamış, bilhassa kendi kusurlarını iyice takdir ederek eşini incitmemeye dikkat edegelmiş kimselerin nasibdir.

Zannıma kalırsa işte bunun içindir ki sert tabiatli, lâkin hisli ve zeki iki şahsiyetin zayıf iradeli bir çiftten daha ziyade mesud olmaları ihtimali vardır.

PÜRÜZSÜZ ANLAŞMA

Yuvada tam ve pürüzsüz bir anlaşmanın yerleşebilmesi için her iki tarafın da mütekabil tavizatta bulunması, sevgilisine karşı müsamahakâr, vefalı davranması şarttır. Terslik ve inad kadar aşkı zehirliyen birşey yoktur denilse mübalâğa olmaz.

İşte bu prensibe dayanarak biribirini seven iki vücudün karşısındakini kendisine tamamile müsavi sayması ve kendini ondan üstün tutmaması icap ediyor.

Yalnız şuraya dikkat etmek icap eder ki tavizatta bulunmak, kendi fikirlerinden fedakârlık etmek öz varlığını ve şahsiyetini gölgede bırakmak demek değildir. Bilâkis... Kastotiğm şey mütekabil bir anlaşma ve el birliği ederek yuvanın saadetine vücudünü vakfetmektir. Hattâ bu el birliği hayatın bütün meşgalelerine teşmil edilmelidir. Erkek eşinin gailelerile meşgul olmalı, kadın kocasının işile, yorgunluklarile, endişelerile candan alâkadar görünmelidir.

KADINI NEDEN SEVERİZ?

Bir erkek bir kadını mutlak bir kemale eriştiği için sevmez? Onu biraz da kusurları da (ancak bunların mübalâğalı olmamaları meşruttur) için de sevebilir. Hattâ bazı ufak tefek noksanlar erkeğe, tabiatindeki korumak hissini körük lediği için, hoş ve sevimli görünebilir. Zaten her hususta tam bir tekâmüle erişen bir kadın çok geçmeden biraz da can sıkıcı olmaktan kendini kurtaramaz. Zira yuvanın ahengini bozmamak için itaat ve inkiyad ne kadar lâzımsa fazla yumuşaklık ve hoşa gitmek gayesile daima eşinin fikir ve kanaatine hemen iştirak edivermek de o derece usanç verici ve can sıkıcı birşeydir.

Korku tevlid ederek yuvaya hâkim olmıya çalışmayınız! Bu çirkin sistemin dünyanını hiç bir tarafında müsaid bir netice verdiği görülmemiştir. Herşeyden ictinap edilmesi lâzımgelen birşey varsa o da faidesiz yere fenalık yapmaktan nefsinizi tenzihe çalışmaktır. Daima bir iz bırakabilecek sözler söylemekten kaçınınz. Fenalık ve garazkârlığın şimdiye kadar hiç bir kimseye faidesi dokunmamıştır ki, size bir faideleri olsun. Düşününüz ki herhangi bir asabiyet anında ağzınızdan kaçıracağınız yaralayıcı sözler netice itibarile bizzat kendinizi de yaralıyabilir. Şayed muhafaza etmesini, korumasını bilecek olursanız aşkınız sürekli olur. Zira unutmamalısınız ki aşk kuvvetli olduğu kadar da rakik ve ince bir şeydir.

Amerikada müthiş bir hava manevrası

Uçan kaleler tarafından bir şehire yapılan hücumların neticesi

Nevyork, 18 (A. A.) — Amerikanın sanayi şehirlerini müdafaa etmek için yapılan ve 12 Mayıstanberi devam etmekte olan mühim hava manevraları Nevyorka kırk kilometre kadar mesafede kâin ve birçok mühim tayyare fabrikalarını muhtevi bulunan Farmingdal kasabasına karşı yapılan bir hava taarruzu ile hitama ermiştir.

Frmingdal ve civarı tam bir zulmete garkolmuş bulunuyordu. Nazarî olarak düşman kuvvetleri, hava hücumlarına karşı yapılan müdafaaya ve avcı tayyarelerine rağmen, hedeflerini tahribe muvaffak olmuşlardır. Mamafih, salâhiyettar mahafile nazaran, tayyare dâfii toplar birçok istikşaf tayyaresini düşürmeğe muvaffak olmuşlardır. Bilmukabele takriben beş bin metre yüksekten uçan «Uçan kaleler» projektörler tarafından meydana çıkarılamamışlar ve vazifelerini ifa ettikten sonra hareke üslerine dönmeğe muvaffak olmuşlardır.

Bu manevralarda elde edilen neticeye nazaran askerî mehafil, kâfi mikdarda «Uçan kaleler» bulunduğu takdirde düşman kuvvetlerinin Amerika sahillerine taarruz etmesinin bil'amel gayrimümkün olacağı mütaleasını serdetmektedirler. Halihazırda Amerikanın bir düzine kadar «Uçan kale» si vardır.

Manevralara iştirak etmiş olan iki yüz tayyare, sabahleyin Nevyork üzerinde cevelânlar yapmıştır.

Bugün İstanbulda Gençliğin Bayramı

sonra düşmanların da Türkiyeyi taksim etmek için türlü türlü emrivâkiler hazırladıkları meydana çıktı.

15 Mayıs 919 da İzmir işgal edildi. Memleketin başka yerleri, en mühim merkezleri zaten mütareke şeraitini tatbik vesilesile girmiş olanların tazyiki altında bulunuyordu. Tabiî söylemiye lüzum yoktur ki İstanbul hükûmeti, Bâbıali tamamile haricin tesir ve nüfuzu altında kalmış, artık Türkiyenin istikbali karardıkça kararmıştı.

İşte o zaman kahraman Mustafa Kemal Paşanın ordu müfettişliği alarak Anadoluya hareket ettiği duyuldu. Bu o zamanki resmî «Takvimi vakayi» gazetesinin iki satırlık bir haberi idi. Fakat yeni bir tarihin başlangıcı, genç bir milletin doğumu müjdesi oldu.

İstanbuldan hareket eden Mustafa Kemal Paşa 919 senesi mayısının 19 uncu günü Samsuna çıktı. Milleti kurtaracak olan büyük adam için bu istikable gitmek, milletin istikbalini kurtarmıya koşmak oldu.

1919 senesinin ondan sonraki ayları tarihî Erzurum ve Sıvas kongrelerile geçmiş, bir taraftan da memleketin müdafaası hazırlıkları görülmiye başlamıştır.

Milleti kurtaracak olan büyük adam ümit ve imanında yanılmamıştır. Çünkü Türk milleti azminden, geri duracak, girdiği yoldan geri dönecek gibi değildi. Fakat onun bu aşınmıyan cevherini keşfederek yolu göstermek lâzımdı. İşte bu yol 919 senesi başının 19 uncu günü Atatürkün Anadolu toprağına çıkarak işe başlamasile göründü.Türk milleti o zamandanberi hep onu takip etmiş ve kurtulmuştur. Bundan sonra da onu takip ederek terakki yolunda durmadan ilerliyecektir.

Bugün, 19 Mayıs Spor ve gençlik bayramıdır. Orta ve yüksek tahsilde bulunan gençlerle spor klüplerine mensup bütün gençler bugün saat sekizden itibaren bayramlarını kutlamıya başlıyorlar. Bu itibarladır ki İstanbulda olduğu gibi bütün memlekette senenin bu günü akşama kadar spor ve gençlik hareketlerile geçecek, muhtelif sahalarda müsabakalar oyunlar, eğlenceler tertip edilecektir. Evvelce yazıldığı veçhile öğleden evvel saat 9—12 arasında İstanbulun üç büyük stadında, Taksim, Beşiktaş Şeref ve Kadıköy Fener stadında, jimnastik hareketleri ve gençlerin geçit resimleri seyredilecektir. Bu sebepten şehirdeki bütün nakil vasıtaları, seferlerini artırmışlardır. Akay idaresile Şirketi Hayriye de bulâve seferler yalnız gündüze münhagünkü seferlerini arttırmışlardır. İsır olmayıp gece devam edecektir.

Fatih Halkevi Başkanlığından:

Atatürkün Anadoluya ayak bastığı 19 Mayıs Spor ve gençlik bayramı günü saat 14,30 da spor kolu tarafından Karagümrük sahasında tertip edilen idman şenliklerine bölgemizin bütün spor kulüpleri ve liselerinin iştiraki temin edilmiştir. Gençliğin ve halkın beraberce söyliyecekleri istiklâl marşını mütekaip geçit resmi başlıyacak ve bunu ev başkanının söylevi takip edecektir. Sporcular adına söylenecek kısa bir sözden sonra bölgenin altı kulübü arasında memlekette ilk defa olmak üzere altışar kişilik takımlar arasında ve bir günde neticelenecek şekilde bir futbol turnuvası yapılacaktır.

Gece Süleymaniye Kulübü salonunda güreş müsabakaları icra edilecektir. Herkes gelebilir.

Kadıköy Halkevinden:

20 Mayıs 938 Cuma akşamı saat 21 de Evimiz salonunda Bayan Sıdıka Atasağun (Türk kadınının aile ve cemiyetteki vazifesi) isimli bir konferans verecektir. Konferanstan sonra (Mandolin konseri). Herkes gelebilir.

Şişli Halkevinden:

19 Mayıs 938 Spor Bayramı münasebetile Şişli Halkevi spor şubesi geniş bir program hazırlamıştır. Bir haftadanberi geceli gündüzlü çalışarak tesviyei türabiyesi yapılan Sipahi ocağı yanındaki sahada muhtelif spor gösterileri yapılacaktır.

Kurtuluş, Beyoğlu Spor, Galata Spor, Taksim Yeni Yıldız ve Şişli Halkevi sporcularile Şişli civarındaki bütün mekteplerin iştirak edeceği bu bayramın pek güzel olması için hiçbir fedakârlıktan geri durulmamıştır. Merasime Pangaltı lisesinin Bandosu iştirak edecektir. Halk için 2000 kişilik yer hazırlanmıştır.

Şehremini Halkevinden:

19 Mayıs 938 perşembe günü saat 16 dan itibaren Halkevi spor sahasında spor şenlikleri olacak, müsabakalar yapılacaktır.

Gece Halkevi salonunda saat 21 den itibaren sabaha kadar muhtelif eğlencelerle bir topluluk yapılacak hazırlanan 19 Mayıs programı gündüz ve gece aynen tatbik edilecektir. Üyelerimizin davetiyelerini ev sekreterliğinden almaları..

Şehremini Halkevinden:

21 Mayıs 938 Cumartesi günü saat 20.30 da evimizde öğretmen Kemal Sun tarafından 1877 de İstanbuldan Orta Asyaya bir müracaat adlı bir konferans verilecektir. Davetiyelerin ev sekreterliğinden alınması.

Kadıköyündeki program

1 — Saat 14.30 da spor şubesi âzalarile Hasanpaşa, Kızıltoprak ve Göztepe spor kolları üyeleri ve Halkevine mensup âzalar Halkevi kurağında toplanacaktır.

2 — Askerî muzikanın çalacağı istiklâl marşile merasime başlanacak:

A — Halkevinde Atatürk heykeline çelenk konulması, B — Bay Kâmil Sporal Gençlik ve Spor bayramı hakkında söz söyliyecektir. C — Atatürkün gençliğe ve sporculara ait söylediği vecizelerin tevzii.

3 — Saat 15 te önde muzika olduğu halde Halkevinden hareket. A — Eski sporcu jimnastik öğretemeni Bay Faiki ziyaret, B — Saat 15.30 da Fenerbahçe stadyomuna muvasalat, C — Saat 16 da bütün sporcular spor elbiselerini giymiş bir halde önde güreşçiler, atletler ve futbolcular olduğu halde yürüyüş, D — Yürüyüşten sonra müzikanın çalacağı İstiklâl marşile müsabakalara başlanacak, E — Saat 16.30 da güreş müsabakaları, F — Saat 17.30 da atletizm müsabakaları ve Halkevinin üç koldan çıkaracağı muhtelit futbol takımile Fenerbahçe birinci takımı arasında bir futbol müsabakası, G — Müsabakaların hitamından sonra kazanan güreşçilere, atletlere madalyalar ve kazanan futbol takımına da 19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramı hatırası olarak bir kupa verilecektir.

4 — Saat 21 de Halkevi salonunda orkestra konseri.

Japon Başvekili Çinin de Hariciye nazırı

Baş tarafı birincide

cude getirmek istediği dahilî ıslahatın birincisi olacaktır. Prens Konoyenin, hastalığından sonra, haricî muvaffakıyetlerin dahilî müzayakayı izale edeceği kanaatile sonuna kadar harp etmek tezini ortaya attığı malûmdur. Prens, yirmi Mayısta Nazırlar meclisine kendi riyasetinde veya vekâleten idare edilecek olan yeni bir nezaret ihdasına dair bir plân tevdi edecektir. Yeni nezaret, Japonyanın, Çin siyasetinin heyeti umumiyesinin kontrolünü temin edecek ve askerî mahiyette verilecek kararlar üzerinde müessir olacaktır. Bundan sonra yeni teşekkül, Nankin ve Pekin hükûmetlerinin birleşmesine karar verecektir.

İtalya ile Fransa

Baş tarafı birincide

Chigi sarayına gidememiştir..

Roma salâhiyettar mahfelleri Cenova nutkunun ve bilhassa bu nutkun Fransayı alâkadar eden kısmının cereyan etmekte olan müzakerat üzerinde bir tesir husule getirmiyeceği kanaatindedirler. Bu mahfeller nutuktan sonra Fransız matbuatında görülen sükûnet ile İtalyan matbuatının mutedil lisanını bu hususta müsait bir emare telâkki etmektedirler.

Yugoslav vapuru Süvarisinin bir telgrafı

Balkan memleketleri arasında ilk vapur seferini yapan Zeta şirketinin Lovçen vapuru Adiryatikteki Şuşak limanından hareketle Atinaya uğramış ve limanımıza gelmişti. Vapur, Köstenceye hareket etmiş ve süvarisi, kara sularımızdan çıkarken İstanbul deniz ticaret müdürlüğüne şu telgrafı göndermiştir:

«Dün, kara sularınızdan ayrılırken İstanbulda geçirdiğimiz sayılı saatler içinde bize karşı gösterilen nezaket ve ihtimama minnetlerimizi sunar ve milletlerimiz arasında başlayan iktısadî inkişafın hayırlı neticeler vermesini dilerim.

Saygılarımızın yüksek makamata iblâğına vasıta olmanızı rica ederim.»

DÜNYADAN AKİSLER

BEDAVADAN YAŞIYAN 100 YAŞINDAKI ADAMIN HİKÂYESİ

Ruscukta lokantacı ve otelci olan Nikola Gatirof geçen hafta 100 yaşından basımını büyük neş'e ile kutlulamıştır.

Çoluğunu, çocuğunu, ahbaplarını çağırarak verdiği büyük ziyafette yiyip içen Nikola mütemadiyen:

— Bedavadan yaşıyoruz... Biliyorsun ya... Diye söylenmiştir.

Filhakika 100 yaşına basan adam pek çoktur. Fakat Nikola gibi olanı da pek nadir olduğundan hikâyesini biz de anlatalım:

Tahminen 45 yaşarında iken Nikola bir gün hastalanır. Ve nihayet vefat eder. Evet tam tabiri ile ölür. Cenaze merasimi yapılır. Ve mezara götürülür. 6 saat sonra Nikola dirlir. Meğer ufak bir baygınlık geçirmiş ve tekrar kendine gelmiş. İşte o günden itibaren tam 100 yaşına kadar bir kere bile; mübalâgasız söyliyelim nezle olmamış.

Nikolanın 100 üncü yaşına basmasını büyük eğlence ile kutlulaması hakkıdır değil mi?

★

2500 AZALI KONGRE

Romada Uluslararası kimyagerler kongresi toplanmış ve ilk içtimaını yapmıştır.

34 memleketin iştirak ettiği bu kongrede 2500 aza bulunmaktadır.

★

Roma ile Berlin arası 23 saat

İtalya demiryolu idaresi İtalya ile hariç memleketler arasındaki seyahati kısaltmak maksadiyle demiryolu tarifelerinde değişiklik yapmıştır.

Buna göre 15 mayısdan itibaren Roma ile Berlin arasındaki mesafe 23 saate indirilmiştir.

★

AFRİKADA SİYAHLAR ARASINDA BİR BEYAZ KADIN

Kamerun'da çekilmekte olan filmin harici manzaralar ve ormanlar arasında geçen sahneleri tamamen bitmiştir. Rejisör Afrikanın insan ayağı girmiyen ormanlarında çektiği filim ile şimdiye kadar stüdyoda hazırlanan Tarzan filimlerine meydan okuyacağını söylemektedir.

Brükselde Açılan 937 senesi **Milletlerarası** sergisindeki elbise müsabakasının

Birinciliğini kazanan

Nizam Ünlü

Terzihanesini **tevsian yine İstiklâl** caddesinde Tokatlıyan

karşısında Yenidünya apartmanına nakil ve muhterem halkımıza Londradan henüz getirtmiş olduğu nadide kupon kumaşlarını teşhir ettiğini bildirir.

Demiriş

Madenî eşya ve karyola fabrikası

En son sistem ve modern karyola, somya ihtiyacını temin eden Türk müessesesidir. Piyasadan bu firmayı arayınız. Veyahut doğruca fabrikay müracaat ediniz.

Adres: İstanbul Çemberlitaş Tavukpazarı İbrahim Ar Demiriş Telefon: 20295

Robensen Krozoe

Issız Adada 28 yil

Yaşar Nabinin Danyel Dökmeden tercüme ettiği bu eser Kanaat kitabevinin neşrine başladığı (Ankara kütüphanesi) serisinin ilk numarasını teşkil etmektedir. Fiyatı 50 kuruştur.

Büyük Avrupa anketi

Peyami Safa bu eserinde Avrupa seyahatinde edindiği intibaları temiz bir uslûp ile anlatmaktadır. Kanaat kitabevinin neşretmiş olduğu Ankara kütüphanesi serisinin ikinci müjdesini teşkil eden bu kitap 50 kuruştur.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİNDEN: ÇADIR BEZİ MUBAYAASI

Kızılay Cemiyetince yaptırılacak çadırlar için lüzumu olup İstanbul Satış Deposundaki şartnamede yazılı evsafı haiz:

100'000 Metre ÇADIR BEZİ

Satın alınacağından alâkadarların 30/5/938 Pazartesi günü saat 15 e kadar Depo Direktörlüğüne müracaatları.

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareleri

ile öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'îdir. Fareler kokmaz.

Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır.

Kutusu 10 büyük 25 dört misli 30 kuruştur.

İstanbul Belediyesi İlânları

Belediye ve Hususî idareden müteşekkil mahallî idare emekli ve öksüzlerinin 938 yılı birinci altı aylık yoklamalarının alınmasına 18/5/938 gününden itibaren başlanmıştır.

Aylık sahiplerinin doldurtacakları ilmühaberlerle nüfus belgeleri, aylık resmî senedi ve cüzdanları ve birer fotoğraflarile beraber yoklamalarını yaptırmak ve yeniden verilecek aylık cüzdanlarını almak üzere Zat İşleri Müdürlüğüne müracaatları. — B. 2923 —

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Malî yılın bitimi dolayısiyle hesapların kapatılması ve devredilmesi işlerini kolaylaştırmak üzere, 31/5/938 tarihine kadar alınıp ta o tarihe kadar red ve mahsup muamelesi yapılmamış olan emanet ve depozitoların red ve mahsubuna 13/6/938 tarihinden itibaren devam edilecektir.

Bu tedbirin 1/6/938 tarihinden sonra alınacak emanet ve depozitolara şumulü yoktur. — 2777 —

İstanbul Defterdarlığından:

Dolmabahçede Saray karşısında vâki Bayıldım bahçesinde mevcut dut ağaçlarının mahsulü, parası peşin verilmek ve mahsulün idrakinden itibaren en çok bir buçuk ay içinde toplanıp bahçe terkedilmek şartile, yüz elli lira bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin 30/5/938 Pazartesi günü saat on üçte % 7,5 pey akçeleriyle Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri — 2877 —

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Haricten satın alınacak buharlı ve motörlü gemilerle memleketimizde yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın Gümrük resminden istisnasına dair olan 3339 numaralı kanundan istifade etmek isteyenlerin bir nüsha Orijinal Fatura ile bunun Noterden musaddak 4 adet Türkçe tercümesi ve 4 adet kopyesini bir istida ile Müdürlüğümüze tevdi etmeleri lüzumu ilân olunur. — — 2892 — .....

PERFEKT
Süt makineleri

PERFEKT markası kullanışlı, dayanıklı ve elverişli olan yegâne süt makinesidir.

Satış yeri: M. CAMCAN Galata, Mahmudiye caddesi No. 61 Telgraf: Camcan İstanbnl

Zührevî ve cilt hastalıkları
Hayrı Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 133 Telefon. 4358

Doktor Feyzi Ahmed
Cilt ve Zührevî hastalıklar
Ankara Caddesinde: Hergün öğleden sonra

Muallim Ahmet Halit Kitap Evi Neşriyatı

MEŞHUR ROMANLAR
HALİDE EDİP

Sinekli Bakkal K. 100: Ateşten gömlek K. 75, Handan K. 75; Yolpalas cinayeti K. 28.

REŞAT NURİ

Kızılcık dalları 125; Gök yüzü 100; Olağan işler 100 kuruştur.

ÖMER SEYFETTİN

İlk düşen ak 50; Yüksek ökçeler 50; Bomba 50; Gizli mabet 50; Asılzadeler 50; Bahar ve kelebekler 50; Beyaz lâle 50; Mahcupluk imtihanı 50; Tarih ezelî bir tekerrürdür 50; Dalga 50 kuruştur.

İLÂN

Fatih sulh 3 üncü hukuk hakimliğinden: Hayriyenin kocası Rüştü aleyhine açtığı sulhteşebbüsü davasında dava olunanın ikametgâhının meçhuliyeti dolayısiyle ilânen tebliğat icrasına karar verildiğinden muhakeme günü olan 8/6/938 saat 10 da Rüştünün mahkemeye gelmediği taktirde gıyabında davaya bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2.5 tan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolunda (104 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9.5 - 12» hakikî fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398 - 21044.

Nöbetçi Eczanler

Beyoğlu cihetinde: İstiklâl caddesinde (Kanzuk), Yenişehir Mankasar caddesinde (Parunakyan), Bostanbaşı caddesinde (İtimat), Galatada Mahmudiye caddesinde (İsmet), Taksimde (Nizamettin), Şişli Kurtuluş caddesinde (Necdet), Kasımpaşada (Müeyyet), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Süleyman Recep), Büyükderede (Nuri)

İstanbul cihetinde: Eminönünde (Salih Necati), Alemdarda (Esat), Kumkapıda (Asador), Fatihte (Hamdi), Aksarayda (Şeref), Şehremininde (Hamdi), Küçükpazarda (Yorgi), Eyüpsultanda (Mustafa Arif).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalarda: Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyünde Pazar yolunda (Rıfat), Modada (Alâattin), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş).

Yeni neşriyat:

GENÇLİK

Çıkacağını evvelce haber verdiğimiz on beş günlük Gençlik gazetesi iki renkli ve güzel bir kâğıda basılmış olarak bugün neşrolunmuştur. Bu sayısında Rektör Cemil Bilsel'in gençliğin suallerine cevapları, Hukuk Fakültesi Dekanı Ali Fuadın makalesi, Edebiyat Fakültesinde Prf. Ağrej'e Ali Nihadın bir tezi, Necip Fazıl, Cahid Sıdkı ve Orhan Velinin şiirleri, Münif Fehimin değerli iki eseri vardır. Tavsiye ederiz.

IPEKLİ ŞİFON EŞARPLAR

En büyük yaz modasıl
Gayet zengin çeşid.
Modern renklerde.
Beyoğlunda
KARLMAN
PASAJI'nda

Cafer Müshil Şekeri
Tesiri kat'î içimi kolay
en iyi müshil şekeridir.
Bilûmum eczanelerde bulunur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır?

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza ve hattâ zatürrieye yol açtıkları, iltihap yapan diş etlerile köklerin de mide humması, apandisit, nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil olduğu kadar fazla - lâakal 3 defa - (Radyolin) diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikropları imha ederek diş - lerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur.
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişlerinizi fırçalayınız.

Sandalyalar, Karyolalar, Portmantolar
Vesaire mobilyalar
FABRİKA FİATINA SATILIYOR
Asrî Mobilya Mağazası: Ahmet Feyzi
İstanbul, Rızapaşa yokuşu No. 66, Tel. 23407

Her nevi yünlü, ipekli ve pamuklu manifatura satış evi

İKİ KAPILI İRFANİYE Pazarı
P. ALİCİ

Merkezi: Mahmutpaşa No. 152 - 154-156
Şubesi: Kürkçü han No. 35
Telefon: 22554

Son günlerde gümrükten külli miktarda almış olduğu envai çesit Avrupa ipeklilerini ucuz fiyatla bu müesseseden tedarik edebilirsiniz. Bir daha ele geçmesine imkân ve ihtimal olmıyan bu fırsattan istifade ediniz.

Sahipleri: A. Cemalettin Saraçoğlu Ihami Safa
Neşriyat müdürü: İlhami Safa
Basıldığıyer: Matbaai Ebuzziya

No. 12

Lütes gazetesinin baş muharriri gazetesinde epi çattığı Janin Suvören - den kendisini muhafaza etmek için sivil bir polis istedi. Kurşun yemekten korkuyor.

— Bu onun bileceği bir iş. Madmazelle kozunu pay etsin!. Allaha ısmarladık Müsyö Lorrib.

(DÖRDÜNCÜ FASIL)

Lorribden çıktıkıan sonra Rozes doğruca Janin'in evine gitti. Kadın, bir apartmanın beşinci katında oturmaktaydı. Merdivenler bir az loştu. Ortalığı yemek ve soğan kokusu kaplamıştı. Kapıyı her halde aktrisin hem hizmetçisi, hem de annesi olan iki büklüm ihtiyar bir kadın açtı. Divarlarında bir sürü resimler asılı bulunan küçük fakirane döşenmiş bir salona girdi.

Biraz sonra Oskar Hekey'in güzel düşmanı göz yaşından yüzü kızarmış ve arkasında bir sabahlık olduğu halde içeri girdi.

sinirli sinirli anlatmağa başladı:

— Beni tahkir eden gazetelerden sizin bu işi üzerinize aldığınızı öğrendim. Allah sizden razı olsun, sizden başka vakayı lehime tefsir eden yok; herkes aleyhimde.. Hayatım bir cehennem oldu. Geçen hafta Barji ile bir turneye çıkacaktık. Bu sabah bana «Senin yerine başka birisini almak mecburiyetinde kaldık.» Taşralılar gazetelere çok inanırlar, oralarda sonra başımıza bir iş çıkarmıyalım. Bir yerde angajmanım vardı. Tehir edildi, diye haber yolladılar. Yalan!. Nereye gitsem arkamada ki taharrî, her gün yedi sekiz tane imzasız mektup alıyorum. İçinde türlü türlü küfürler, hücumlar. Hortlayısıca Hekoy dirisi kadar ölüsü de beni rahat bırakmıyor. Memnuniyetle onu gebertirdim. Fakat saklı bir şekilde değil.. Herkesin önünde.. Bu ölümü hak edeceği için Juri her halde beni berat ettirirdi. Tiyatroda, evimde, sokakta hiç rahatım kalmadı. İntiharı bile düşünüyorum.

Gözlerindeki rimelin yanaklarından aşağı yuvarlanacağını hesap etmeden çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı.

Gözyaşlarının arasında sözlerine devam etti:

—Bu herif ölmeseydi ben şimdi tiyatro fransezde olacaktım. Halbuki şimdi öyle miya? Odeonda ikinci rolde çalışıyorum. Bir lokma ekmek için turnelere bile razı oluyorum. Hoş yüksek bir rol verseler icap eden tuvaletim de yok ya.. Bu adama hiçbir fenalığım dokunmadı benim. Belki siz bu işe hayırlı bir netice verirsiniz. Düzelebileceğini umuyor musunuz?

— Henüz hiçbir fikrim yok. Yalnız size bir iki süal sormama müsaade edin.

— Bir değil, yüz, iki yüz.. Memnuniyetle cevap vereceğim. Beni kurtarınız; bu iş bitsin artık...

Dikkatle gözlerini, burnunu sildi. Sanki sahnedeymiş gibi ciddî bir eda ile dinlemeğe başladı..

— Şu meşhur gecede holün ne tarafındaydınız?.

— Taştan bir sfenks heykeli vardı; onun arkasındaydım.

— Ordan başka bir yere kımıldamadınız mı?

— Hayır, yalnız herkes bağırdığı zaman ben de görmek istedim.

— Küçük yazıhaneye mi girdiniz?

— İçeriye ancak bir iki adım atabildim. Kalabalıktan giremedim ki... Kapı dibinde Müsyö Terrob'a da çarptım.

— Ha.. bu iyi belki hatırlar.

—Pek müteessir görünüyordu. Bilmem hatırlayabilir mi? Ama hatırlaması lâzım.. Hanımın üstüne düsen monoklu almağa eğilmiş gözüne takıyordu. Dikkatle yüzüme baktı. Her halde hatırlayacak..

Rozes bir iki saniyelik bir sükûttan sonra gözlerini aktrise dikti:

— Profesör Terrob'un gözlüğünü yerden aldığına emin misiniz?

— Eminim..

— Acaba onu düşürmüş müydü?.

— Her halde.. Ben yerden alırken gördüm.

— Peki Mösyğ Terrob'un pek müteessir olduğunu nereden anladınız?

— Halinden belliydi, titriyordu.

— Titriyor mıydı? Buna emin misiniz?

— Eminim tabiî.. İçeriye girmek istiyenleri geriye itiyordu. Aman rica ederim öyle bir anda insanın müteessir olmamasına imkân mı var?

— Tabiî tabiî.. Böyle bir manzara karşısında siz kendi gözünüzle Hekey'in yerdeki cesedini gördünüz mü?

— Hayal mayal gördüm.

Yine bir kaç dakika süren bir sükût oldu. Sonra aktris devam etti:

— Bu işte benim suçum olmadığını her halde biliyorsunuz.

Rozes bir lâhzalık tereddütten sonra gülümseyerek cevap verdi:

— Matmazel Hekey'in âkıbeti öyle feci ki. Bu âkıbetten mütevellit mesuliyeti muhakkak birine atfetmek lâzım. Fakat kime.. Henüz oralarını bilmiyorum.

— Ne demek istiyorsunuz? Anlamadım.. Ben mi?..

— Cevaplarınıza teşekkür ederim. Sizden aldığım malûmat benim için pek kıymetlidir. Fakat hakikati aydınlatmağa kâfi değil. Allahısmarladık matmazel.

— Hepsi bu kadar mı?

— Evet matmazel.. Bir ipucu elde eder etmez

(Devamı var)